

ЗАКОНЪ ЗА ЕДИНСТВО И ОБЩНОСТЬ

Лекции на специалния класъ
отъ
Учителя

СОФИЯ
1928

Недълъ, 5 ч. с.

8 юли.

Роденъ отъ Бога.

Ще говоря само върху три думи отъ свещената книга: „Роденъ отъ Бога“.

Често съвременните философи третират въпроса: какъвъ е смисълът на живота? Азъ нъма да говоря подробно върху този въпросъ, но казвамъ: когато човѣкъ е роденъ, животът вече има смисълъ. Питамъ: можете ли да опредѣлите дължината на една рѣка, която още не е започнала да тече? Можете ли да опредѣлите свѣтлината на слънцето, което още не е изгръло? Тогава, какъ ще опредѣлите, какъвъ е смисълът на живота, ако хората не сѫ още родени? Слѣдователно, животът не може да има нѣкакъвъ смисълъ за човѣка, който още не е роденъ.

Нѣкой пита: може ли да излѣзе нѣщо отъ мене? — Ако не си роденъ, нищо не може да излѣзе. Чудни сте! Какъ може да излѣзе нѣщо отъ това, което не е родено? Какъ може да излѣзе нѣщо отъ земя, на която нищо не си сълъ? Щомъ нищо не си сълъ, нищо не може да излѣзе. Ако си сълъ жито, ще излѣзе жито; ако си сълъ цареви-

ца, ще излѣзе царевица. Изобщо, каквото си сълъ, това ще излѣзе. Да разисквашъ върху това, какво може да роди една нива, на която нищо не си сълъ, това е празно философствуване. Това азъ наричамъ „философия на празните думи“.

Мнозина отъ съвременнитѣ хора питатъ: какъ можемъ, да се спасимъ? — Ако, не си роденъ, не можешъ да се спасишъ; ако си роденъ, можешъ да се спасишъ. Който не е роденъ, той не е грѣшилъ, и нѣма какво да се спасява. Нѣкой казва: какъ ще позная Бога? — Ако си роденъ, ще Го познаешъ; ако не си роденъ, нѣма какво да Го познавашъ. Намѣрите ли се прѣдъ извѣстно противорѣчие въ живота си, разсѫждавайте философски: роденъ ли съмъ азъ, или не съмъ роденъ. То значи: посѣтъ ли съмъ на нивата, или не съмъ посѣтъ. — Ама азъ трѣбва да мисля. — Ако не си роденъ, нищо не можешъ да мислишъ, главата ти нищо не може да роди. Роденъ ли си, ще мислишъ и ще чувствувашъ — главата ти ще ражда и сърцето ти ще ражда — всичко въ тебъ ще ражда. То значи: родениятъ ще сѣ и плодъ ще ражда.

Сега, за мене не е важно, дали ще разберете това, което ви говоря, или не. Азъ говоря за тѣзи, които сѫ родени и зная положително, че тѣ ще ме разбератъ. У васъ

ще се зароди мисъльта, дали сте родени или не. Това е задача, разрѣшението на която се отнася лично до всѣки единого. Нѣкой може да запита: азъ роденъ ли съмъ, или не? Който задава такъвъ въпросъ, ще мѣза на онзи бѣлгарињ Стоянъ, на когото откраднали магарето. Единъ денъ той тръгналъ за града да продава магарето си, но по пътя се умори и легналъ подъ едно дърво да си почине. За да не открадне цѣкой магарето му, той го завързалъ съ юлара за ржката си и спокойно заспалъ. Въ това време покрай него минали нѣколко дѣца, и като го видѣли, че спи, внимателно развързали магарето, като оставили само юлара въ ржцѣтѣ му, и избѣгали. Като се събудилъ, Стоянъ видѣлъ въ ржката си само юлара, а магарето го нѣмало. Той поразтъркалъ очите си, да види, дали не се лъже, и си казалъ: „Стоянъ ли съмъ азъ, или не съмъ? Ако съмъ Стоянъ, магарето отиде; ако не съмъ Стоянъ, спечелихъ единъ юларъ.“ Защо Стоянъ се запитва, дали е той, или не е? Значи, той е изгубилъ нѣщо сѫществено и казва: „Ако азъ съмъ Стоянъ, изгубихъ магарето и съжалявамъ за него; ако пъкъ не съмъ Стоянъ, спечелихъ единъ юларъ.“ Той съзнава, че е изгубилъ нѣщо важно, но все пакъ си дава малка утѣха и казва: „Поне единъ юларъ спечелихъ.“

Често и [ниe, съвременнитѣ хора, като

изгубимъ нѣщо сѫществено въ живота — магарето си — се утѣшаваме поне съ юлара. Като влѣзе въ живота и изгуби магарето си, човѣкъ съзнава, че по-рано животът му е билъ по-лекъ съ магарето. Изгубили магарето си, той казва: тежъкъ е животът ми! Защо? — Тежъкъ животът ти? — Изгубихъ магарето. Послѣ казва: животът ми олекна. Защо? — Намѣрихъ магарето си.

„Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави.“

Това учение е основата на живота, начало на една велика философия. Думата „роденъ отъ Бога, раждане“ не подразбира еднократенъ процесъ, но вѣченъ, непрѣривънъ процесъ: ежедневно, ежечасно, ежеминутно ще се раждашъ. Да мисли човѣкъ, че само единъ пътъ се ражда, това не е нѣкаква дѣлбока философия, това е чисто материалистическо схващане. Отъ Божествено-гледище „раждането“ е вѣченъ процесъ. Вчера може да си билъ роденъ, а днесъ да не си роденъ и обратно: вчера може да не си билъ роденъ, а днесъ да си роденъ. И едното е вѣзможно, и другото е вѣзмоожно. Казвате: въ тази смисъл има противорѣчие. — Ние не се занимаваме съ противорѣчията въ живота, оставяме ги сами да се разрѣшаватъ. Има една философия, която казва: не губете врѣмето си съ разрѣшаване на противорѣчията въ живота. Защо? — Понеже хо-

ратъ на земята не разполагатъ съ достатъчно врѣме. Вие сте се родили въ епоха, въ която нѣмате на разположение много врѣме, затова живѣете почти извѣнь врѣмето. Въ физическия свѣтъ пространство имате достатъчно, но врѣме нѣмате.

Днесъ хората съзnavатъ този фактъ, и затова всички бѣрзатъ, като казватъ: врѣме нѣмамъ! Прѣдложете на кого и да е да прочете нѣкоя хубава книга, той ще ви каже: врѣме нѣмамъ! Накарайте нѣкоя домакиня да направи нѣщо извѣнь своята работа, и тя ще каже: врѣме нѣмамъ! Всички хора се оплакватъ, че нѣматъ врѣме. Всѣки моментъ отъ врѣмето е застъп съ опрѣдѣлена работа.

Думата „раждане“ може да се разгледа въ тѣсенъ и въ широкъ смисълъ. Азъ я разглеждамъ въ широкъ смисълъ, за да не се спѣнете, защото въ тѣснотата се крие злато. Когато човѣкъ се спѣва, това показва, че той живѣе въ тѣсния смисълъ на нѣщата. Злато живѣе въ тѣсния смисълъ на любовта, на мѫдростта, на истината, на правдата, на добродѣтельта и т. н. Злато тѣрси място въ тѣсногрждството, но дойде ли до широчината, до широкогрждството, то казва: това място не е за мене, тукъ не мога да живѣя, изгубвамъ се. И дѣйствително, всѣко нѣщо трѣба да има свое първоначално място, т. е. свое начало. Ако нѣщата започватъ отъ своя

първоначаленъ пунктъ, тъ ще получагъ и своя естественъ подемъ. При това положение ще може да очакваме качествата на раждането.

Често хората запитватъ, на какво се дължатъ противоречията въ живота. За да се обяснятъ противоречията въ живота, ще ви приведа единъ малъкъ разказъ, който се отнася до старите времена. Въ разказа се говори за нѣкой си графъ Карнаци — чудакъ човѣкъ въ своите разбирания и проявления. Той билъ затворенъ, саможивъ човѣкъ, така далечъ отъ хората и тѣхните болки и страдания, че самъ не помнилъ да е направилъ нѣкому най-малкото добро. Богатъ човѣкъ билъ графъ Карнаци, живѣлъ близо до морето, дѣто ималъ обичай да излиза често на разходка. Всички хора, които го познавали, имали лошо мнѣние за него, като жестокъ, суровъ човѣкъ — никому благъ погледъ, никому дума не казвалъ, на никой просекъ милостиня не даваль.

Наблизо до кѫщата на графа живѣлъ бѣденъ; скроменъ човѣкъ, но голѣмъ философъ, нареченъ Севадинъ. И той билъ голѣмъ чудакъ: бѣдно облѣченъ безъ шапка и безъ обуша, отъ никого нищо не приемалъ, живѣлъ съ каквото ималъ. Никога не тѣрсиъ удобства въ живота си, задоволявалъ се съ най-малкото, което ималъ. Занимавалъ се, обаче, съ философия и наука — единственото

удоволствие въ неговия животъ. Прѣкарвальднитъ на своя животъ като философъ-стоикъ. Единъ денъ Севадинъ се заинтересувалъ отъ живота на графъ Карнаци, започналъ внимателно да го изучава съ сериозното и искрено желание да му помогне по нѣкакъвъ начинъ, да измѣни малко своя характеръ. Редъ години той проучувалъ живота на Карнация, наблюдавалъ го въ неговите редовни разходки покрай морето. Веднъжъ му дохожда на умъ една свѣтла идея, да отвори тази душа, и си казва: „Ще направя единъ опитъ, да видя, какъвъ резултатъ иматъ моите теории.

Опитътъ му се състоялъ въ слѣдното: отивалъ всѣка сутринъ на морето, прѣди да е дошълъ още Карнаци, и тамъ, върху пѣська на морския брѣгъ, написвалъ по едно изречение на нѣкой отъ великите философи, мѫдреци или Учители, които сѫ живѣли отъ началото на свѣта, до послѣдно време. Написвалъ изречението и се скривалъ нѣкѫдѣ, отдѣто могълъ да наблюдава, какво ще направи Карнаци, като дойде покрай морето. Идва Карнаци, разхожда се, наблюдава морето, и изведенъжъ забѣлѣзва нѣщо написано върху пѣська. Чете, намира, че това изречение е хубаво, дѣлбока философия има въ него и си казва: „Чудно нѣщо! Кой ще е написалъ тукъ това изречение? Жалко, вълнитъ на морето ще дойдатъ до брѣга,

ще залъятъ пъсъка и ще заличатъ изречението". Замисля се и си заминава. На втория ден дохожда, вижда друго изречение написано. На третия ден — трето изречение и т. н. Замисля се вече сериозно, какъ да запази тия изречения, едно отъ друго по-хубави и смислени. Севадинъ отдалечъ наблюдавалъ, какъвът ефектъ произвежда тази замислена отъ него работа. Карнаци не могълъ да си обясни, кой ще е този човѣкъ, който пише тия хубави изречения на морския брѣгъ. По едно врѣме си казалъ: „Да не би това да е нѣкаква илюзия на моя умъ, да се заблуждавамъ нѣкакъ!" Продължавалъ да прави всѣки денъ своятъ разходки и всѣкога намиралъ по едно хубаво изречение, което слѣдъ малко морските вълни заливали. „Важни сѫ тия мисли, не трѣба да се изоставята така на морските вълни, да бѫдатъ заличени", си казвашъ той. Брѣкva въ джоба си да извади моливъ и намира такъвъ. Не много далечъ отъ него седи Севадинъ и наблюдава. Като го забѣлѣзва Карнаци, веднага го извиква и го запитва: „Ти безъ работа ли си?" — Да. — Бѣденъ човѣкъ ли си? — Да, бѣденъ съмъ. — Знаешъ ли да пишешъ? — Зная. — Вземи тогава тѣзи листъ и моливъ и тръгни слѣдъ мене, ще ти кажа, какво ще правишъ.

Сега вече тръгватъ двамата заедно: Карнаци напрѣдъ, Севадинъ слѣдъ него. Карнаци

спира прѣдъ първото изречение, започва да чете и казва на Севадина: „Пиши, каквото чувашъ". Севадинъ пише. Отиватъ на другомѣсто. Карнаци чете второто изречение, а Севадинъ пише. Отиватъ на трето, на четвърто място. Севадинъ прѣписва всичките написани изречения. Казва му Карнаци: „Ти си простъ човѣкъ, не разбирашъ тия изречения, но нищо отъ това. Утрѣ пакъ ще дойдешъ на сѫщото място. Всичко, което съмъти продиктувалъ досега, както и това, което ще ти диктувамъ за въ бѫдеще, ще прѣпишешъ на чисто и така ще ми го донесешъ". Денъ слѣдъ денъ отиватъ Севадинъ на морския брѣгъ и прѣписватъ своите изречения.

И тъй, по този начинъ, между графъ Карнаци и Севадинъ се създала една вжтреъшна връзка. По едно врѣме Карнаци чете едно отъ написаните изречения: „Пий отъ самоизцѣдения сокъ на лозовата пржчка!" Слѣдъ това прочита второ изречение: „Пий отъ живата вода, която тече". И най-послѣ прочита трето изречение: „Направи най-малкото добро, което никога досега не си направилъ". Той се замислилъ дълбоко върху тия три изречения и казалъ на Севадина: „Този човѣкъ, който пише всѣки денъ тия изречения по морския брѣгъ, трѣбва да е нѣкой велики философъ. Обаче, не е достатъчно само да прѣписваме тия велики изречения, но трѣбва

да ги приложимъ въ живота си, да видимъ тъхния резултатъ. Ще приложа третото изречение, да направя най малкото добро. Кое счи-
ташъ ти за най-малко добро?“ — „Помисли
малко!“ казва му Севадинъ. — Добрѣ, ще по-
мисля. Отива Карнаци дома си и влиза въ своя-
та стая, на която прозорците били затворени съ
години. Като влѣзълъ вътрѣ, замислилъ се и
си казаль: „Сега не можа да направя друго
най-малко добро, освѣнъ това, да отворя кепен-
цитѣ на прозорците въ моята стая, които не
сѫ отваряни, откакъ сѫ умрѣли майка ми и
баша ми.“ Отваря кепенцитѣ на прозорците, и
веднага вижда обстановката на цѣлата стая.

На другия денъ Карнаци и Севадинъ пакъ
отиватъ на морския брѣгъ и четатъ написано
ново изречение: „Прочети най-прашасалата
книга въ твоята стая! При това, чети я тѣй,
както е, съ праха заедно, безъ да го изтър-
свашъ!“ Карнаци си казва: имамъ една такава
книга, навѣрно отъ никого непипана и неот-
варяна отъ редъ поколѣния. Влиза въ стаята
си, намира тази книга и безъ да я чисти отъ
праха, започва да я чете. Да четешъ една
книга, както е прашасала, да не чистишъ
праха ѝ, това е философия! Чистиши ли пра-
ха ѝ и послѣ я четешъ, прахътъ ще влѣзе
въ бѣлитѣ дробове и ще повлияе върху ума
ти. Не махай праха отъ книгите. Чети ги съ
него заедно. Прахътъ, който е полепналъ

по книгите на хората, има свое съдържание.
Това не може да се доказва, но може да се
опита. Ако нѣкой цигуларь постави внимателно
на цигулката една хартия, посыпана съ
прашецъ, и полека тегли лжка върху струните,
отъ праха ще се образуватъ известни линии,
по които ще се познае, какви сѫ били тоно-
ветѣ. Ще кажете: за нась е непонятно, какъ
така прахътъ върху книгите да има свой сми-
сълъ и съдържание. Казвамъ: неразбраниятѣ
нѣща въ живота иматъ свой вътрѣшнъ
смисълъ.

Карнаци отваря прашасалата книга, и тя
се указала Библията, която не била четена
отъ прѣди четири поколѣния. Той отваря
книгата и попада на слѣдното изречение:
„Богъ е Любовь.“

Замисля се върху тия думи и си казва:
„Вѣрно е, че Богъ е Любовь, но Той оставя
своите дѣца да се напрашатъ така, както
тази книга, затворена отъ четири поколѣния
насамъ.“ Не е ли малко противорѣчиво,
като казваме, че Богъ е Любовь, а при това
сѫществуватъ най-голѣмитѣ страдания въ
свѣта? Не е ли малко противорѣчиво, като
казваме, че Богъ е Любовь, а при това
смъртъта сѫществува въ свѣта? Не е ли
малко противорѣчиво, като казваме, че Богъ
е Любовь, а при това злото сѫществува на
земята?

Азъ приведохъ този примѣръ, за да ви изясня чрѣзъ него положението, въ което вие се намирате. Севадинъ, това сте вие. Карнаци, това сж условията, обществото, въ които живѣте. Мнозина казватъ: нѣма работа за нась. Казвамъ: вземете примѣръ отъ Севадина. Той не бѣше богатъ човѣкъ, но намѣри изходенъ пжть, да спечели сърцето на Карнаци и да се сприятелиятъ. Слѣдователно, намѣрите ли се прѣдъ нѣкое противорѣчие въ живота си, трѣбва правилно да го разрѣшите. То е вашиятъ Карнаци, съ когото вашиятъ Севадинъ трѣбва да се заеме, да изучи характера му, да спечели сърцето му и най-послѣ да се сприятели. Вашиятъ Севадинъ всѣки денъ трѣбва да пише по едно ново изречение на морския брѣгъ, безъ да се страхува, че вълните ще заличатъ усилията му. Ако едно отъ тия сѣменца попадне въ ума или въ сърцето на Карнация, цѣльта, къмъ която се стремѣлъ Севадинъ, е постигната.

Каква е била цѣльта на Севадина, нѣма да обяснявамъ. Важното е, че той ималъ близка и далечна цѣль въ живота си, къмъ която се стремѣлъ. Азъ не говоря за цѣльта на онѣзи, които не сж родени отъ Бога, но за цѣльта на роденитѣ отъ Бога. За послѣдните Писанието казва: „Роденитѣ отъ Бога грѣхъ не правятъ“. Това не подразбира,

че по време и пространство тѣ не правятъ грѣхъ, но родениятъ отъ Бога, за всѣки даденъ моментъ, когато съзнава това, при каквото изкушение и да изпадне, грѣхъ не може да направи. Отъ философско гледище този въпросъ е ясенъ. Богатиятъ не може да краде. Питате: защо богатиятъ не може да краде? — Защото той е задоволенъ, може да има всичко, каквото пожелае.

Ще кажете: въ какво седи тази невъзможностъ? Допуснете, че вие носите на гърба си единъ чувалъ, пъленъ съ скжпоцѣнни камъни и цѣлъ сте въ потъ отъ тежестта на този товаръ. Питамъ: ако намѣрите по пжтя още единъ такъвъ чувалъ, пъленъ съ скжпоцѣнности, ще го вземете ли на гърба си? — Не, ще оставите този чувалъ за другъ пжть, той сега не може да ви съблазнява. Въ този моментъ вие сте богатъ, задоволенъ човѣкъ. Когато се явяватъ противорѣчията въ живота ви, това показва, че вие не можете да се справите съ положението, защо едни хора носятъ пълни чували на гърба си, а други носятъ празни чували. Всѣки човѣкъ, който носи на гърба си празенъ чувалъ, има изкушения. Всички изкушения, скърби и страдания въ живота произтичатъ отъ празните чували. Човѣкъ, който носи на гърба си чувалъ, пъленъ съ скжпоцѣнности, е цѣлъ въ потъ, пъшка, страда отъ тежестта на чу-

вала, но той има планове, мечти, мисли, прѣдприема едно, друго — разчита на нѣшо. Човѣкъ, който носи празенъ чувалъ на гърба си, обръща се натукъ-натамъ, навсѣкждѣ вижда безмислие и пустота, и казва: празенъ е животътъ, нѣма смисълъ въ него.

Казвамъ: нека този, който носи празния чувалъ на гърба си, хване пжтя на Севадина и отиде на морския брѣгъ да пише велики мисли. Онзи пѣкъ, който носи пълния чувалъ на гърба си, е графъ Карнаци. Нека той прѣписва изреченията отъ морския брѣгъ и ги прилага въ живота си. Не постжпвател така, всѣкога ще се намѣрите прѣдъ противорѣчия въ живота си. Обаче, не се опитвайте сами да разрѣшавате противорѣчията!

Тази сутринъ азъ говоря на младите ученици. Млади наричамъ тия, които сега започватъ работата си, а стари — тия, които отдавна работятъ. Това не подразбира, че старите сѫ завѣршили своята работа, но работятъ вече. Като се говори, че едни сѫ млади, а други стари, това е по отношение врѣмето на тѣхната работа. Нѣкой ученикъ може да е постжпилъ въ училището прѣди нѣколко години, но не учи, не работи. Това показва, че той е още младъ, не съзнава, какво трѣбва да прави. Другъ може да е постжпилъ само прѣди една година, но той учи, работи. Този ученикъ е старъ, съзнава

задълженията си и учи. Често младите ученици сѫ по-способни отъ старите, а нѣкога старите ученици сѫ по-способни отъ младите. Способни ученици има и между младите, и между старите. Не разбирайте понятията „младъ и старъ“ въ тѣхния буквalenъ смисълъ. Способенъ ученикъ е този, който идва въ училището съ готови дарби и таланти въ себе си, а училището му дава само условия за тѣхното развитие. Благородните чувства сѫщо така не се създаватъ нито въ училището, нито въ обществото, но училището [и обществото сѫ само фактори, условия за тѣхното развитие. Слѣдователно, човѣкъ иде отнѣкждѣ съ готови заложби въ себе си, които той развива и разработва въ живота. Отдѣлъ иде човѣкъ въ свѣта, този въпросъ ще оставимъ на страна, защото, ако говоримъ за другия свѣтъ, мнозина ще кажатъ, че той не е реаленъ. Дѣйствително, всѣки свѣтъ, който не може да даде отпечатъкъ на физическия свѣтъ, се счита нереаленъ. Обаче, има свѣтове, които могатъ да се отпечатватъ на физическия свѣтъ. Сѫщото нѣшо е и съ идеитѣ. Има идеи, които могатъ да се отпечатватъ въ нашия умъ, а има идеи, които не могатъ да се отпечатватъ въ нашия умъ.

Роденъ отъ Бога! — Това е началото на истинския, разумния животъ въ човѣка. Нѣкой казва: за да бѫде човѣкъ роденъ отъ

Бога, тръбва да е високо ученъ! Ученикътъ тръбва да започне съ тази велика проблема на живота си — да бъде роденъ отъ Бога. Правиленъ ли е процесътъ на физическото раждане? Колкомъсеща продължава периодътъ на бръмнността за човѣка? — Деветъ мѣсека. Прѣзъ този периодъ зародишътъ минава прѣзъ 400,000 форми въ утробата на майката, докато се създаде като човѣкъ. Освѣнъ 400,000 форми зародишътъ прѣзъ тия деветъ мѣсека минава и редъ други форми, за които сега нѣма да говоря. Прѣзъ цѣлото време на бръмнността вие можете да изчислите, по колко отъ тия форми се падатъ на минута, на часъ, на денъ. Когато кажемъ, че нѣкой е роденъ отъ Бога, ние подразбираме лакъ процеси подобни на зачеването и раждането, както това става и въ физическия свѣтъ на земята. Родениятъ отъ Бога постепенно ще минава отъ слава въ слава, отъ знание въ знание, отъ любовь въ любовь, отъ правда въ правда, отъ истина въ истина и т. н. Когато нѣкой казва, че има широки схващания за живота, азъ разбирамъ, че той се намира въ процеса на ново зачеване и отива къмъ новораждането, защото само въ този процесъ има постепенно разширяване.

Ще ви приведа още единъ разказъ, безъ да споменавамъ имена на лицата, за които

се говори въ разказа. Ще ви прѣдамъ разказа въ проста форма, както дѣцата разпрашватъ приказки. Една царска дѣщеря, благородна, добра мома, се разболѣла злѣ и била почти на умиране. Тя се обѣрнала къмъ Бога съ гореща молба да продължи живота ѝ, да покажи вѣче още на земята. Богъ чулъ нейната молба и рѣшилъ да продължи живота ѝ съ 20 години. За тази цѣлъ Той изпраща отъ небето единъ ангелъ съ писмо, въ което съобщава на царската дѣщеря, че животътъ ѝ се продължава съ 20 години. Тя прочела писмото, зарадвала се и погледнала къмъ Божия посланикъ. Въ този моментъ се влюбила въ него. Сега вече тя се намѣрила прѣдъ една дилема, която не могла да разрѣши. Да отиде съ ангела на небето — не може. Богъ продължилъ живота ѝ съ още 20 години. Освѣнъ това, мжно ще ѝ бѫде замайка ѝ, за баща ѝ — искало ѝ се да живее на земята. Да остане ангелътъ при нея — и това не може. Той дошълъ на земята съ мисия: да прѣдаде писмото на царската дѣщеря и да се върне горѣ. Какво да прави? Ако знаеше съдѣржанието на писмото прѣди да го отвори, тя би пожелала да отиде съ ангела заедно на небето. Ами сега? Ако рече да напусне земята и отиде съ ангела, тя ще прѣстъжи Божия законъ. Богъ ѝ продължава живота съ 20 години. Ако ангелътъ

остане на земята при нея, той прѣстъпва Божия законъ, не е изпълнилъ мисията си, както трѣба. Какво да се прави? — Вие ще разрѣшите тази задача.

Този разказъ изобразява сегашния ви животъ съ всички противорѣчия, които се срѣщатъ въ него. Сега животътъ на всинци е продълженъ съ 20 години. Какво ще правите? Любовъта дойде, донесе ви писмо отъ Господа, но ще си замине. Съ нея не можете да отидете. Бѣше врѣме, когато можахте да отидете съ нея, но тогава се отказахте. Сега, младите ученици, нека мислятъ, а старите нека разгадаватъ. Младите ученици да оратъ, а старите да сѣятъ! Младите да жънатъ, а старите да вършеятъ! Младите да копаятъ лозето, а старите да бератъ гроздето! Младите да готвятъ, а старите да ядатъ! Младите да печелятъ, а старите да харчатъ! Това сѫ положения изъ живота. Това е философия, която всѣки ще разбира, както може. Разбирайте я широко, споредъ новите схващания, споредъ великия Божественъ законъ, който работи въ свѣта. За нѣкои свѣтътъ е загадка, а за други той е въпросъ на разрѣщение. За нѣкои свѣтътъ е мѫчение, а за други той е свѣтлина. Свѣтътъ включва различни условия, при които всѣки човѣкъ се намира. Заключенията, изводитъ на този или онзи човѣкъ за свѣта, че той е добъръ

или лошъ, сѫ субективни. „Отчасти знаемъ, отчасти мѫдрувамъ“, казва Павелъ.

Нѣкой казва: тежъкъ е животътъ ми! Азъ подразбираамъ, че неговиятъ животъ е тежъкъ, но не и животътъ на другите хора, нито животътъ на ангелите. Животътъ на ангелите е щастливъ, смисленъ. Когато нѣкой каже, че животътъ е брѣме, или че животътъ е борба, неговиятъ животъ е брѣме, неговиятъ животъ е борба. Никой не може да говори за трудностите на цѣлокупния животъ. Когато нѣкой каже, че животътъ е щастливъ, това подразбира неговия животъ, но не и живота на другите хора и сѫщества. Това, което въ даденъ случай е върно за единого, не е върно за всички. Ако нѣкой човѣкъ се на мира при сѫщите условия, при които се на мираамъ и азъ, и двамата ще имаме една и сѫща опитностъ. И тогава, ако азъ съмъ нещастенъ, и той ще бѫде нещастенъ; ако азъ съмъ щастливъ, и той ще бѫде щастливъ. Като казвамъ, че и двамата ще имаме сѫщата опитностъ, не подразбираамъ абсолютно идентична, но приблизително еднаква. Нѣщата постоянно се мѣнятъ по врѣме и пространство. Двама души могатъ да иматъ една и сѫща опитностъ, но все пакъ ще има нѣкакви малки различия въ опитността на двамата.

Роденъ отъ Бога! Размишлявайте всички върху тази мисъль. Помислете малко и върху

двата малки разказа. Тъй изясняватъ нѣкои положения отъ вашия животъ. Казва се въ Писанието: „Богъ е Любовъ! Любовта ражда живота.“ Значи, сѫщеврѣменно Богъ е животътъ, въ който се пишатъ хубавитъ нѣща, но идвашъ вълнитъ на морския брѣгъ и заличаватъ написаното. Вълнитъ, това е бурниятъ животъ, който заличава всичко. Ако вие, като графъ Карнаци, нѣмате обичай да пишете, свѣтътъ, бурното море у въстъ щезаличи всичко. Вие трѣбва да намѣрите въ себе си този Севадинъ, който пише всѣки денъ по нѣщо ново на морския брѣгъ и послѣго прѣписва въ чиста тетрадка. Този Севадинъ се намира въ всѣки човѣкъ. Севадинъ не е богатъ, не е силенъ, не е знатенъ човѣкъ за свѣта, но той разбира живота и за всѣки даденъ случай може да ви помогне.

Казвамъ: условията, при които живѣете, ще опредѣлятъ вашия характеръ. Всѣки човѣкъ, който не иска да се състезава съ мжчинотии въ живота; който не иска да разрѣшава проблемата на грѣха, на злобата, на умразата, на съмнѣнието въ себе си, той е първокласенъ охлювъ, съ два рога. Животътъ на такъвъ човѣкъ е въздухообразенъ. Онзи човѣкъ, който не иска да страда, той е въ положението на охлювъ. Станешъ ли като охлюва, никакво страдание нѣма да имашъ. Искашъ ли човѣкъ да станешъ, ще напус-

нейшъ своя охлювообразенъ животъ. Човѣцкиятъ животъ е придруженъ, ако не съ най-великиятъ задачи, поне съ по-високи задачи отъ тия на охлюва. Вие казвате: чудно нѣщо! Едно врѣме живѣхъ чистъ и светъ животъ, всички мжчинотии въ живота си разрѣшавахъ лесно. Какво стана сега съ мене, че не мога вече лесно да рѣшавамъ задачите си, не мога да живѣя такъвъ чистъ животъ? Казвамъ: едно врѣме, като охлювъ, ти разрѣшаваше лесно задачите си, но сега си човѣкъ. И като човѣкъ твоите задачи сега сѫ по-трудни, отъ тебе изискватъ повече. Какво лошо има въ това, че мжчно рѣшавашъ задачите си? Радвай се, ти сега си човѣкъ! Нѣкой питатъ: какво да правя тогава? — Ще се мжчишъ, ще страдашъ и ще се радвашъ, ще разрѣшавашъ задачите си. — Ако не мога? — Охлювъ ще станешъ. Като охлювъ нѣма да имашъ голѣми страдания и щастливи ще бждешъ. Понѣкога може да те турятъ въ тенджерата, да те сварятъ. И тогава ще минешъ отъ едно състояние въ друго.

И тъй, всѣки самъ ще избере положението, въ което трѣбва да работи и да рѣшава задачите си. Такъвъ е Божествениятъ свѣтъ — свѣтъ на свобода. Всѣки самъ постъпва въ училището. Когато дѣтето отива на училище да учи, учителътъ ли го заставя да направи това? — Не, то само отива. Въ дѣтето

има силно желание да учи, ученикъ да бъде. По същия начинъ и вие сами сте постигли въ училището да учите. Щомъ е така, ще изучавате предметите, които сът турени въ програмата на училището. Нѣкой казва: защо влѣзохъ въ училището? — Да учишъ! — Ама не мога да уча. — Тогава ще излѣзъ отъ училището. — Но искаамъ да уча! — Щомъ искашъ да учишъ, ще разрѣшавашъ всички задачи, ще приемешъ всички страдания и радости, които ще те слѣдватъ въ живота. Приемете ли тия нѣща, нѣма да се оплаквате, че Господъ е несправедливъ къмъ васъ. че учителите не ви разбираятъ и цѣнятъ правилно, че хората не ви обичатъ, че вашиятъ животъ е малко по другояче поставенъ отъ този на другите и т. н. Това съ второстепенни въпроси. Трѣбва да знаете, че къмъ способния ученикъ всички учители се отнасятъ благосклонно. Той разрѣшава всички задачи, които му се даватъ, колкото трудни и да сът тѣ.

Казвамъ: когато хората съзнаятъ, че положението, въ което се намиратъ, е доброволно поето отъ тѣхъ, тѣ ще избегнатъ голѣма част отъ нещастията и страданията, въ които сега изпадатъ. Нѣкой човѣкъ страда, като гледа себе си нещастенъ и простъ, а другъ живѣе чистъ и светъ животъ и минава за ученъ. Прѣди всичко, всѣки самъ

е причина за своето положение. Питамъ: коя е нормата ви, чрезъ която опредѣляте свестъта на човѣка? Коя е вашата норма, чрезъ която опредѣляте учеността на човѣка? Коя е вашата норма, чрезъ която опредѣляте, че нѣкой човѣкъ е добъръ? — Ама така мисля. — Това не е наука. Въ природата има една положителна, установена мѣрка, съ която се опредѣля, кой човѣкъ е лошъ и кой добъръ, кой човѣкъ е простъ, кой ученъ и т. н. Не може да се разчита на онзи човѣкъ, който нѣма мѣрката на природата, съ която да различава злото отъ доброто, грозното отъ красивото.

Днесъ много отъ съвременните хора си служатъ съ несъвршенъ езикъ. Говори се за нѣща, които нѣматъ начало. Не може да се опредѣли дължината на рѣка, която още не е започнала да тече. Не може да се опредѣли смисъла на живота, ако той още не е проявенъ. Не може да се опредѣлятъ качествата на съмето, което още не е посъто въ земята.

Мнозина питатъ: какъ ще познаемъ новото учение? — По дѣлата на хората. Христосъ казва: „По дѣлата ви ще познаять, че сът мои ученици“. Посъди ли сът новото учение въ сърцето или въ ума си? Нѣкои казватъ: чели сме нѣщо по новото учение. — Това още нищо не значи. Ако видите

единъ малъкъ портретъ на царската дъщеря, това означава ли, че сте видѣли дѣйствителния ѝ образъ? Можете ли да опрѣдѣлите характера ѝ по нейния малъкъ портретъ? — За да опрѣдѣлите точно характера ѝ, трѣбва да имате най-малко 400.000 портрети отъ нея, вадени огъ деня на рождениято ѹ до последния часъ. Днесъ има физиогномисти, които, щомъ погледнатъ лицето на нѣкой човѣкъ, могатъ да говорятъ, какъвъ е той. За такива случаи турцитѣ казватъ: „И да видишъ, не вѣрвай!“ Фактъ е, обаче, че лицето на човѣка е огледало на душата. Казватъ за нѣкого: този човѣкъ е честенъ, способенъ, добъръ. Питамъ: докждѣ се простира неговата честностъ? Единъ виденъ инженеръ прѣди нѣколко години ме запита: „Господине, какви ми нѣкоя чѣрта отъ моя характеръ.“ Азъ му казахъ: „Ти си честенъ човѣкъ, но твоята честностъ може да издѣржи до единъ милионъ лева. Отъ единъ милионъ нагорѣ не може да отиде. Съ единъ милионъ лева могатъ да те подкупятъ. Съ 100,000 лева, съ 200,000 лева, съ 500,000 лева не могатъ да те подкупятъ, но дойде ли до единъ милионъ, ти отстѫпвашъ.“ — „Правъ си. Съ единъ милионъ лева могатъ да ме подкупятъ, ѹе замина за странство, тамъ да живѣя.“ Казвамъ: да познавашъ хората по този начинъ, това е наука. Всѣки трѣбва да знае, докждѣ

се простиратъ неговите добродѣтели и колко може да издѣржа.

Нѣкой казва: азъ съмъ търпеливъ човѣкъ. — Колко си търпеливъ? Като ти ударятъ една-двѣ пржчки, издѣржашъ, но ударятъ ли ти 25 пржчки, викашъ вече: „Охъ, убиха ме!“ — Това не е търпѣние. Като ти ударятъ 25 тояги, всичкото ти търпѣние се изчерпва. Щъ наричамъ търпеливъ човѣкъ онзи философъ, при когото дошло едно малко дѣте и започнало да го удря съ пржка по главата. Той разрѣшавалъ единъ много важенъ философски въпросъ и тъй дѣлбокобиъ концентриранъ въ мисъльта си, че не усѣтилъ нито единъ отъ ударите на това дѣте. По едно врѣме вдигналъ главата си нагорѣ и вижда, че дѣтето седи съ пржка въ ржка и го запитва: „Дѣтенце, какво правишъ тукъ?“ — Ти нишо ли не усѣти? — Не. — Чудно нѣщо! Азъ те удряхъ досега съ тази пржка по главата. — Не съмъ усѣтилъ нищо! — Не брои ли, колко пѫти те ударихъ? — Не. Колко пѫти ме удари? — 1000 пѫти. Казвамъ: това наричамъ азъ търпѣние. Нетърпеливиятъ човѣкъ, когато разрѣшава нѣкоя важна задача, още отъ първия ударъ на това дѣте ѹе каже: „Слушай, ти нѣмашъ ли друга работа, ами се занимавашъ съ мене? Хайде, иди при баща си и майка си! Не знаешъ ли, че азъ се занимавамъ съ рѣшението на единъ много-

важенъ въпросъ? Ако те ударя единъ пътъ, ще се търколишъ на земята.“ Питамъ: какво може да се направи на земята при такива разбирания за живота? Който върши човѣшки работи, това е лесно, то всѣкога може да стане, но що се отнася до Божественото, другъ е въпросътъ. Тамъ се изискватъ нови разбирания, нови хора.

Сега, азъ не говоря за човѣшкия животъ — за него всички хора сѫ майстори. Азъ говоря за Божествения животъ, за Божественото у насъ. Когато Божественото начало живѣе у хората, тѣ нѣма да се запитватъ, дали сѫ родени, или не, но веднага ще се разбератъ. Двама души, родени отъ Бога, могатъ да говорятъ помежду си за Божествения животъ и ще се разбиратъ. Двама души, които не сѫ родени отъ Бога, могатъ да си говорятъ за човѣшкия животъ и ще се разбиратъ. Обаче единъ човѣкъ, роденъ отъ Бога, и другъ, който не е роденъ отъ Бога, не могатъ да се разбиратъ.

Ще ви приведа единъ примѣръ за обяснение на мисълъта си. Едно младо момче срѣща на пътя си старецъ, възседналъ едно магаре и му казва: „Дѣдо, хайде да си поговоримъ за онова, което не може да бѫде!“ — А, синко, азъ съмъ философъ човѣкъ, съ опитностъ въ живота, всичко може да бѫде. — Не, дѣдо, има нѣща, които не могатъ да

бѫдатъ. Старецътъ отговаря: „Не е така, дѣдовото, всичко може да бѫде.“ — Добрѣ, тогава, слѣзъ отъ магарето, за да се кача азъ — А, това не може да бѫде! Както виждате, дѣдото веднага опровергава своята философия. При вторъ случай дѣдото срѣща момчето на пътя си, възседнало едно магаре и му казва: „Синко, хайде да си поговоримъ за онова, което може да бѫде. — Да си поговоримъ, дѣдо! — Слѣзъ отъ магарето, за да се кача азъ на него! — Може, дѣдо. Момчето веднага слиза отъ магарето, и дѣдото се качва на него.

Питамъ: защо дѣдото не може да слѣзе отъ магарето, а момчето слѣзе? Всички ятъ споръ въ живота седи въ това, че ние не слизаме отъ магарето. Нѣкой казва: азъ не слизамъ отъ магарето. — Правъ си, но зависи, дѣ си отишълъ съ това магаре. Ако отивашъ на гости при своя приятель, нѣма ли да слѣзешъ отъ магарето? — Ще слѣзешъ, защото е непочтително да влѣзешъ съ магарето въ дома на своя приятель. Магарето ще отиде на едно място, а ти — на друго. Ако искашъ да се отаде на магарето ти сѫщата честъ, каквато и на тебе, ти ще обидишъ своя приятель. Ако отиваме въ Божествения свѣтъ съ нашето магаре и желаемъ и на него да се отаде сѫщата почестъ: каквато на насъ, ние сме на кривъ пътъ. Когато

хората не сполучватъ въ живота си, когато страдатъ, причината за това е, че тъ искаш да наложаш своите възгледи на Бога, както и на другите хора. Обаче, всички, който иска да поучи другите хора, трябва да е направил опита на Севадина, да пише велики мисли на морския бръгъ и да може да заинтересува Карнаци съ тъхъ. Чудакъ е билъ Севадинъ, но успѣлъ да заинтересува Карнаци, който казва: „Великъ човѣкъ е този, който пише тия изречения на морския бръгъ. Щомъ той пише на морския бръгъ, дѣто вълните всичко заличаватъ, значи Господъ го е пратилъ. Въ такъвъ случай азъ мога да приложа тия изречения въ живота си“.

И тъй, младите ученици да пишатъ, а старатъ — да прилагатъ. Наблюдавайте новороденото дѣте. Нали то учи майка си? Тази майка, която, като мома била малко мързеливичка, това не могла да направи, онова не могла да направи, рано не могла да става, като дойде първото ѹдѣтенце, става вече виденъ професоръ, лекции чете. Дѣтето, като младъ ученикъ, изправя се предъ нея почитително и казва: „Добъръ день, господинъ професоре!“ — и майката започва своите лекции. Като прѣподаде лекцията си, тя излиза навънъ и казва: „Ти ще учишъ тукъ урока си, азъ скоро ще се върна.“ Този младъ професоръ има вече и тѣрпѣние, може да изтър-

тива своя пръвъ ученикъ. Той пише, драска всѣки денъ, а тя тѣрпеливо чака, надѣва се, че ще дойде денъ, когато този младъ ученикъ ще стане виденъ, знаменитъ човѣкъ и нѣкой отъ нейните идеи ще се реализиратъ чрезъ него. Ако майката знаеше, че отъ това дѣто нищо нѣма да излѣзе, тя не би се интересувала отъ него. Слѣдователно, и учителътъ, който прѣподава на своите ученици, работи по сѫщия законъ — по закона на Любовта. И Богъ, Който създаде свѣта, работи по закона на Любовта. И майката, и учителътъ и Богъ работятъ съ една и сѫща опредѣлена цѣль. Разликата е въ степенъта на проявленията.

Нѣкой отъ младите ученици казватъ: какво да правимъ при тия мжчи условия на живота, като виждаме, какъ хората се разколебаватъ въ своите убѣждения? Казвамъ: тия хора никога не сѫ имали убѣждения. — Защо сѫ охладнѣли въ любовта си? — Тъ же сѫ имали силна любовь. Истинската, правилната любовь никога не охлажда. — Ама тъ мислятъ криво. — Право никога не сѫ мислили. — Лоши хора сѫ станали. — Добри никога не сѫ били. И обратното положение ще срещнете. Ще ви кажатъ за нѣкого: този човѣкъ е добъръ. — Лошъ никога не е билъ. — Ама той е истинолюбивъ. — Този човѣкъ никога не е лъгалъ. — Той е много справед-

ливъ. — Неправда той не познава. Рѣски и положителни трѣбва да бѫдете! Казватъ и можемъ да грѣшимъ. — Можемъ и да не грѣшимъ. Ако въ даденъ случай нѣкой човѣкъ прави добро, той не може да грѣши. Доброто изключва всѣкаква погрѣшка, всѣкакво зло. Щомъ вашиятъ умъ е заетъ съ каква и да е добра мисълъ, злото не може да се вмъкне въ него. Слѣдователно, въ даденъ моментъ, асѣки човѣкъ може да направи нѣкакво зло или нѣкакво добро — зависи отъ неговите мисли, чувства и настроения прѣзъ това време. Както мисли, както чувствува и както дѣйствува, такива ще бѫдатъ и резултатите. Каквото сж причинитѣ, такива ще бѫдатъ и дѣйствията. Каквото сж схващанията, такива ще бѫдатъ и заключенията. Прави схващания, прави заключения!

Младитѣ ученици сж дошли до едно-крайно заключение и казватъ: какво трѣбва да правимъ по-нататъкъ? Казвамъ: най-първо трѣбва да се родите. Това ще приемете като аксиома. Обаче, раждането не е еднократенъ, а многократенъ процесъ: постоянно ще се раждаме и възраждаме. Тази теория, която наричатъ „законъ за прѣраждане“, подразбира сжщото раждане, за което се говори въ Евангелието. Раждане, прѣраждане, вселяване е едно и сжшо нѣщо. Когато човѣкъ се прѣражда, той не разбира дѣлбокия сми-

съф на живота, но когато се ражда, той разбира своето Божествено произхождение. Само родениятъ отъ Бога разбира дѣлбокия смисълъ на живота. И тогава, приятно е да бѫде човѣкъ роденъ. Приятно е човѣкъ и да умре. Приятно е да страда, приятно е и да се радва. За кого е приятно това? — Само за родения отъ Бога. За добрия човѣкъ е еднакво приятно и когато му се дава, и когато му се взима нѣщо. Нѣкои казватъ, че по-приятно е да се дава на човѣка, отколкото да му се взима. Така е за човѣка, който живѣе съ обикновенитѣ изисквания и разбирания на живота. За съвѣршения, за Божествения човѣкъ процеситѣ и на взимането, и на даването сж еднакви. При това, важно е какво се дава и какво се взима. Еднакво приятно ли ще бѫде, ако нѣкой ви дава своятѣ дѣлгове, своятѣ прѣстѣпления, или ако ви дава скъпоцѣнни камъни, или своето голѣмо наслѣдство? — Не е еднакво приятно, разбира се. За съвѣршения човѣкъ, обаче, и мъжнотията, и благото, което му се дава, сж отъ еднаква цѣна и важностъ, защото въ тѣхъ той вижда сериозни задачи за разрѣщение.

Роденъ отъ Бога! — Това е първиятъ контактъ, чрезъ който човѣкъ може да влѣзе въ съгласие съ Първичната Причина, отъ която е излѣзълъ. Така той ще обнови живота на своята душа. Каквото е началото, та-

къвъ ще бжде и краятъ. Въ човѣшкия животъ началото е чисто, а краятъ постепенно става по-мжтенъ и по-мжтенъ. Въ Божественния животъ и началото, и краятъ сѫ чисти. Въ сѫщностъ, водата на края става по-чиста, отколкото е била въ началото. Животътъ въ края има по голѣмъ изразъ.

Сега ще ви дамъ още единъ примѣръ, съ който ще си иясниятъ нѣкои отъ противорѣчията, които срѣщате въ живота си. Запримѣръ, често вие казвате, че водата тече между два брѣга. Това твърдение е наполовина вѣрно. Защо? — Водата може да тече и безъ брѣгове. Ако подъ думата „брѣгове“ вие разбираете твърда, суха почва, питамъ: какъ можете да си обяснете образуването на топлото течение Голфшромъ въ Атлантическия океанъ, което заема пространство около 150 кlm.? Какъ може да се образува това топло течение въсрѣдъ водата, безъ да има брѣгове отъ твърда почва? Слѣдователно, по-слабото движение на водата въ морето или въ океана може да образува брѣгове на по-силно течение. Значи, слабото течение образува брѣговетъ на силното течение. Тъй щото, оттукъ извличаме слѣдния законъ: силните хора сѫ рѣки, които текатъ, а слабите хора сѫ брѣгове, между които тия рѣки текатъ. Въ това отношение човѣкъ може да бжде или брѣгъ, или рѣка — нѣма друго положение. Ако си си-

ленъ, рѣка ще бждешъ и ще се движишъ въ морето; ако си слабъ, брѣгъ ще бждешъ, и много бавно ще се движишъ въ морето.

Казвамъ: човѣкъ може да заема двѣ положения въ живота. Когато животътъ ти се проявява и бѣрзо тече, рѣка ще бждешъ; когато животътъ ти бавно тече, брѣгъ ще бждешъ, отъ който постоянно ще се отниматъ частици и ще се отнасятъ въ морето. Ако питате, защо еди-коя си рѣка постоянно завлича своитѣ брѣгове, ние отговаряме: тази рѣка завлича брѣговетъ си, защото е сила въ своео движение, животъ има въ нея. Ка-жатъ ли за нѣкого, че този човѣкъ завлича всичко, това показва, че той се движки силно, бѣрзо. Ако се противопоставяте на живота, който движки свѣта, той всичко ще завлѣче. Страданията въ свѣта произтичатъ отъ факта, че тѣлото, сърцето или умътъ на човѣка сѫ нечисти. И тогава, Божествените сили, като влѣзатъ въ човѣка, срѣщатъ известно съпротивление; но понеже тѣ се движатъ бѣрзо, завличатъ всички тия прѣпятствия, вслѣдствие на което се явяватъ страданията. Ако човѣкъ е чистъ, ако неговите тѣло, сърце и умъ сѫ чисти, свободни отъ всѣкакви нечистотии, върху него могатъ да падатъ хиляди електрически искри, безъ да го умъртвятъ. Електричеството ще мине и замине прѣзъ него, безъ да му направи нѣкаква пакость. Ако ват-

шитъ тѣло, сърце и умъ сѫ чисти, страданието, както и електричеството ще мине покрай васъ безъ да ви докосне. Когато въ Писанието се казва, че трѣбва да бѫдемъ чисти, това е по отношение изявленията на живота. Чистотата не е само физиологическа потреба на организма, но тя е и необходимост за истинското проявление на живота. Ако искашъ да бѫдешъ здравъ, тѣлото ти трѣбва да бѫде чисто; ако искашъ да бѫдешъ щастливъ, сърцето ти трѣбва да бѫде чисто; ако искашъ да бѫдешъ поетъ, да имашъ свѣтли идеи, умътъ ти трѣбва да бѫде чистъ. Нѣкои казватъ, че едни хора сѫ надарени богато отъ Бога, а други сѫ по-малко надарени. — Първоначално всички хора сѫ били еднакво надарени, но всички не сѫ обработвали еднакво дарбите си.

Сега казвамъ на младите ученици: понеже всички вие сте призвани да се учите, правете съзнателни усилия — отъ васъ зависи всичко. Започнете съ най-малкото добро, кое то досега не сте направили. Всѣки, който започва съ най-голѣмото добро, се заема съ много трудна задача.

Писанието казва: „Родениятъ отъ Бога: грѣхъ не прави“. Родениятъ отъ Бога започва съ Любовъта. Както Богъ прѣподава на хората Любовъта, така и майката я прѣподава на своятѣ дѣца, така и учительтъ — на свои-

тѣ ученици. Христосъ, който бѣше роденъ отъ Бога, казваше: „Както ме Отецъ ми възлюби, така и азъ ви възлюбихъ. Прѣбждете въ мята Любовъ, както и азъ прѣбждвамъ въ Любовъта на Отца си“. Само родениятъ отъ Бога може да прѣбжда въ Любовъта. Добрѣ е, всѣка сутринь, като ставате, да се запитвате, не само веднъжъ, но много пъти прѣзъ деня, родени ли сте отъ Бога, или ще се раждате и прѣраждате.

Нѣкои казватъ: дотегна ми вече да се раждамъ и прѣраждамъ. Казвамъ: тия хора още не сѫ започнали процеса на истинското раждане. Щастливъ е моментътъ, когато човѣкъ почувствува онзи великъ актъ на своето раждане отъ Бога. Въ този моментъ Богъ усилено работи върху човѣшката душа: Може ли нѣкой да се оплаква при това положение? Нима камъкътъ, който скулпторътъ вae съ своя чукъ, трѣбва да се оплаква, да казва, че му дотегнало това положение? Щомъ този скулпторъ работи върху камъка, той все ще изкара нѣщо отъ него. Обаче, ако камъкътъ е оставенъ вънъ, на произвола на природата, тя ще го разсипе на малки парченца, на пѣсъкъ ще го направи. Когато Богъ работи върху васъ; Той все ще извае нѣщо; когато хората и механическата природа работятъ върху васъ, на пѣсъкъ ще станете. Сега ще ви запитамъ: Богъ ли трѣбва да работи върху васъ, или хората? Ако

хората работятъ върху васъ, на пъсъкъ ще станете; ако кажете „да биде волята Божия“, отъ васъ, макаръ и камъкъ, хубава статуя ще се извае. Вие тръбва да разглеждате нѣщата въ тъхния оптимистически смисълъ. За Бога всичко е възможно. Тогава, и за човѣка на правата смисълъ всичко е възможно. Въ този смисълъ Христосъ казва: „Ако думитѣ ми не прѣбждватъ въ васъ, нѣмате животъ въ себе си“. То значи: ако Любовта, Мѫдростта и Истината не прѣбждватъ въ васъ, и вие не прѣбждвате въ мене, нѣмате животъ въ себе си. По-нататъкъ Христосъ казва: „Ако Словото ми прѣбждва въ васъ, и вие въ мене, Азъ и Отецъ ми ще дойдемъ и жилище въ васъ ще направимъ.“ Това сѫ дълбоки философски въпроси, които за въ бѫдеще ще разрѣшаватъ и младите, и старите ученици.

Прочетете шеста глава отъ Евангелието на Иоана, за да придобиете по-широки разбирания за живота. Всъки, който е роденъ отъ Бога, да започне да пише велики мисли върху морския брѣгъ. Красиво е да срещне човѣкъ нѣкой младъ ученикъ-идеалистъ, съ велики мисли и съ широки разбирания! Жалко е да срещнете нѣкой младъ ученикъ, който едва що влиза въ училишето, започва да мисли, какъ да се прѣпитава, каква работа да започне, като свърши училишето. Не мис-

лете каква работа ще започнете и какво ще ядете. Този въпросъ е разрѣшенъ. Христосъ казва: „Погледнете криноветъ на полето, нито съятъ, ни оратъ.“ Ако вие сте родени отъ Бога, този въпросъ за васъ е разрѣшенъ; и ако не сте родени отъ Бога, въпросътъ е пакъ разрѣшенъ. Всъко дѣте, което е родено, има кой да се грижи за него — майка му се грижи. На основание на този Божественъ законъ, човѣкъ тръбва да размишлява върху нѣщата.

Нѣкои казватъ: изгубихме вече смисъла на живота, не знаемъ, какво ще става по-нататъкъ. Остарѣхме вече и не постигнахме своите идеали. Какъ ще ги постигнете? По този путь, по който сега вървите, и хиляди години да живѣете, пакъ нѣма да постигнете своите идеали. Като дойдатъ съмнѣнията въ живота, тѣ така го обезсмислятъ, както морските вълни заличаватъ всичко, което вие пишете на морския брѣгъ. Какво можете да постигнете съ такова писане? Ако приложите въ живота си всичко това, което е написано на морския брѣгъ, животътъ ви ще се разрѣши другояче. Много отъ съвременните хора очакватъ щастието да дойде отвънъ. Щастието е въпросъ на дълбоко, разбиране на живота.

Азъ говоря на младите ученици. Тѣ често казватъ: идеализъмъ, идеализъмъ, но като

дойде грубиятъ животъ; той изисква друго нѣщо. Кой е грубиятъ животъ? — Неразбраниятъ животъ. Ние не можемъ да изпълнимъ всичко; което се говори. — Майсторътъ-шичачъ, който разбира своя занаятъ; лесно крои, лесно шие. Онзи майсторъ, който не разбира добрѣ отъ занаята си, мѣжно крои, мѣжно шие. Поетътъ, който добрѣ разбира своето изкуство, лесно пише стихове. Онзи поетъ, който не разбира своето изкуство, той само пише и задраска. Поетътъ, комуто се удава стихотворството, е придобилъ съ усилие това изкуство. Той, като пише, се прѣнася въ свѣта на поезията и така твори.

Роденъ отъ Бога! Младите трѣбва да поставятъ тая мисъль като мото на своя животъ. Съ него трѣбва да започне философията на вашия животъ. Казвате: какъвъ е смисъльтъ, каква е задачата на родения отъ Бога? Онзи, който е роденъ отъ Бога, намира смисъль въ живота и лесно рѣшава задачитъ си. И той има мѣжнотии, но ги рѣшава безъ голѣми затруднения. Ако мислите, че можете да прѣкарите живота си безъ мѣжнотии и страдания, безъ да ви засегне нѣщо, вие сте на кривъ путь. Такъвъ животъ сѫществува въ приказкитѣ отъ 1001 ноць. Питамъ: какъ сѫ били посрещнати на земята най-видните учени, велики хора и философи? Какъ сѫ посрещнали Христа и апостолитѣ на своето

врѣме? Цѣли три години отъ своя животъ Христосъ бѣше подлаганъ на голѣми изпитания и поругания, а отъ 2000 години насамъ Го посрѣщатъ съ финикови вѣйки. Днесъ всѣки говори за Него, всѣки цитира Неговите думи. Какви ли не паметници, какви ли не храмове се правятъ въ Негово име? Всички се обличатъ за Христа. Кой не мечтае да бѫде посетенъ отъ Христа, да изпрати Духа си върху него? Питамъ: по кой начинъ дойде Христосъ? Казвате: Христосъ е роденъ отъ Бога.

Роденъ отъ Бога! — Това е философия, отъ която, ще се спѣнете, ако не я разбираете. Христосъ казва на учениците си: „Както азъ не съмъ отъ тоя свѣтъ, така и вие не сте отъ този свѣтъ.“ Дѣйствително, роденнятъ отъ Бога не е отъ този свѣтъ. Ако вие чискате едноврѣменно да бѫдете граждани и на този, и на онзи свѣтъ, нѣма да успѣете. Вие ще бѫдете граждани на земята, а ще работите за онзи свѣтъ, та като отидете тамъ, веднага да станете граждани на Царството Божие горѣ на небето. Въ сѫщностъ, Царството Божие е и долу на земята, и горѣ на небето — зависи, какъ живѣе човѣкъ. Туриете тази мисъль въ ума си. Тя сѫществува отдавна, но сега ви давамъ правилото, какъ да разрѣшавате правилно мѣжнотии, които срѣщате въ живота си. Каквито задачи и да ви се даватъ, ако нѣмате въ ума си основ-

ната мисъл — да бѫдете родени отъ Бога. Вие не ще можете да разрѣшите правилно задачите на своя животъ. Сиромашията е изключена за родения отъ Бога. Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави. Като не прави грѣхъ, той нѣ може да умре. Значи, животътъ е съ него. Родениятъ отъ Бога не може да бѫде нещастенъ, понеже щастието е съ него. Родениятъ отъ Бога не познава оскѫдностъ и лишения, понеже е богатъ. Богатството на човѣка седи въ опитноститѣ на неговата душа. За да бѫде богатъ, човѣкъ трѣбва да се ползува отъ опитноститѣ на миналото. Опитноститѣ на миналитѣ вѣкове трѣбва да бѫдатъ и ваша опитностъ.

Като говоря за миналото, мнозина запитватъ, дали сжъществували въ миналото. — Ако си роденъ, сжъществувалъ си; ако не си роденъ, не си сжъществувалъ. Само родениятъ човѣкъ може да разрѣшава въпроса за раждането. Съ свѣтлината, която има, той прониква навсѣкждѣ. На онзи, който не е роденъ отъ Бога, ще отговоримъ, както единъ американски френологъ отговорилъ на единъ голѣмъ богаташъ. Този богаташъ отива при американския френологъ и му казва: „Господине, ако ми кажете нѣщо отъ характера, добре ще ви заплатя.“ Френологътъ започва да пипа главата му, дѣно прочете нѣщо, да каже на богаташа нѣкои негови характерни

чѣрти. Слѣдъ дѣлго изслѣдване, той му казва: „Господине, нито паритѣ ви искамъ, нищо не искамъ. Така ситно е писано върху главата ви, че нищо не може да прочета.“ Има много хора, на главата на които е писано толкова ситно, че нищо не може да се чете. Какво означава това? Питамъ: каква глава искате да имате — глава, по която може да се чете, или такава, по която нищо не може да се чете? Нѣкой казва: азъ не искамъ хората да четатъ по главата ми, да ме познаятъ, каквъ съмъ. Казвамъ: прѣимущество е да може да се чете една книга! Ако хората не могатъ да четатъ по моята глава, защо ми е тя? Ако и азъ не мога да чета по своята глава, защо ми е тя? Всѣки трѣбва да знае да чете по своята глава, както и по главата на другите. Казвате: ами ако хората узнаятъ характера ми? — Какво лошо има въ това, че ще узнаятъ характера ви? — Може да откриятъ нѣкои лоши чѣрти. — Какво лошо има въ това? Така поне ще можете да изправите грѣшките си.

Казвамъ: когато човѣкъ чете по главата на нѣкого, той трѣбва да е просветенъ човѣкъ, да разбира смисъла на нѣщата. Нѣкои хора, които не разбиратъ смисъла на нѣщата, казватъ: въ Библията има лоши работи. — Не, вие не разбирате дѣлбокия смисълъ на това, което четете. Другъ нѣкой казва: хубави работи има въ Библията. Това показва, че си

започналъ да разбирашъ смисъла на нѣщата. Въ този смисълъ, всѣка написана книга е отворена книга, която всички трѣбва да четатъ. Когато човѣкъ се натъкне на известни противорѣчия, не трѣбва да казва, че Господъ го е създадъ така, нѣ трѣбва да търси смисъла на тия противорѣчия.

Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави. Родениятъ отъ Бога не мисли криво. Родениятъ отъ Бога зло не прави. Родениятъ отъ Бога ученикъ може да бѫде, а който не е роденъ отъ Бога, никаквъ ученикъ не може да бѫде. Въ старитѣ врѣмена само княжескитѣ, само царскитѣ синове отивали на училище. Днесъ, понеже има много царски синове, отворили сѫ се много училища, дѣто царскитѣ синове се учатъ. Ако нѣкой човѣкъ • не е роденъ отъ Бога, за него цѣлата природа ще бѫде една затворена книга, отъ която той не ще може да чете. За него тя ще бѫде ситно написана книга. За родения отъ Бога природата ще бѫде отворена книга, по която той ще чете и ще се учи. Въ всѣки листъ на тази свещена книга той ще намира хиляди интересни задачи, които ще го радватъ. Ето защо, всѣки трѣбва да се стреми къмъ основното и дѣлбоко разбиране смисъла на нѣщата. Нѣкои хора мислятъ, че знаніето много и не искатъ да учатъ. Единъ 90-годишенъ американецъ прочелъ Библията 90 пъти прѣзъ

живота си. Питамъ: какво е научилъ този човѣкъ отъ Библията? — Все е научилъ нѣщо. Ако ние четемъ и прѣпрочитаме своя животъ 90 пъти, ще научимъ ли нѣщо? — Ще научимъ нѣщо, разбира се. Какво може да се очаква отъ човѣка, който нико веднѣжъ не е прочелъ своя животъ? Нѣкой казва: азъ искамъ да ми се разправи нѣщо за свещената книга. — Първо ще я прочетешъ, и послѣ ще ти се разправя.

Съврѣменните хора питатъ: защо сме дошли на земята. Каква е задачата на живота? — Ние сме дошли на земята да четемъ живота, свещената книга на природата, която стои разтворена прѣдъ насъ. Първо трѣбва да се прочете до край, а слѣдъ това ще се започне нейното основно проучаванѣ. Така разбираме ние смисъла на живота, затова нѣма да се спирате върху дребнавостите, кой какъ живѣе, кой какъ върши и т. н. За човѣка, който е роденъ отъ Бога, животът е красивъ въ всички свои чѣрти и проявления. Всички постежки на добрия човѣкъ сѫ красиви. Ако отрѣжете една малка частъ отъ нѣкоя картина, или отчупите една малка частъ отъ нѣкоя статуя, можете ли отъ тази малка частъ да сѫдите за красотата на цѣлата картина или статуя? — Не може. По сѫщия начинъ и ние нѣкога анализираме една малка частъ отъ нѣкой човѣкъ и се произнасяме, а

съ това се изгубва красотата на цѣлото. Красотата седи въ цѣлокупността на нѣщата. Гениаленъ трѣбва да бѫде човѣкъ, за да постави на своето място една малка частъ, отчупена отъ нѣкоя статуя. Понѣкога азъ употребявамъ цѣла година, за да поставя на своето място нѣкой малъкъ камъкъ, намѣренъ нѣкаждѣ изъ Витоша. Поставя ли го на своето място, започвамъ вече да чета. Нѣкой казва: азъ не мога да употребя толкова време, за да търся мястото на това малко камъче. Врѣме нѣмамъ за това. — Ще намѣришъ врѣме. Ами, ако това камъче те е спънало въ живота ти, не е ли интересно да знаешъ, кои сѫ причинитѣ за това спъване? По сѫщия начинъ и вие не трѣбва да отдѣляте свойтѣ постежки отъ цѣлия ви животъ. Всѣка ваша погрѣшка има свой произходъ. Тя е частъ отъ цѣлото, и вие трѣбва да я поставите на своето място. Поставите ли я на мястото ѝ, вие ще извадите поука отъ нея и ще разберете смисъла, който тя крие. Всѣки удъ, взетъ въ съотношение съ цѣлото, е красивъ и смисленъ. Отдѣлно разгледанъ, той нѣма вече никаква красота, никакъвъ смисълъ.

Допуснете, че азъ нахранвамъ единъ човѣкъ, като му занасямъ най-хубавата храна. Този човѣкъ прѣядда и се разстройва. Питамъ: кой отъ двамата е виновенъ за това нещастие: азъ, който занесохъ яденето ли

съмъ виновенъ, или той, който нѣмаше мѣрка въ яденето и прѣяде? И азъ имамъ известна вина, и той има известна вина. У мене имаше желание да изяде всичкото ядене, защото бѫше хубаво. И у него имаше желание да изяде всичко, понеже му се харесваше. Обаче, този човѣкъ бѫше боленъ. Азъ знамъ, че той е боленъ и трѣбва да го прѣдупрѣди да не изядда всичко, за да не се поврѣди повече. Пъкъ и той, като знае, че е боленъ, трѣбва да изяде най-много десетина лъжици, да не се прѣ силва, а останалото да задържи за втори путь. Правилното разрѣщение на въпроса седи въ слѣдното: азъ трѣбва да оставя човѣка свободенъ да постежва, както намира за добре. А той, отъ своя страна, трѣбва да знае своето положение и да се въздържа. Речете ли да морализирате човѣка, вие ще мязате на онази жена, която имала обичай да боди мѣжа си съ игла, понеже той обичалъ да яде много и не могълъ да се въздържа. Като отивали заедно на гости, тя носила съ себе си игла, та като се увличалъ мѣжа ѝ въ яденето, бодвала го отъ врѣме на врѣме съ иглата. Като се врѣщали дома си, той ѝ казвалъ: „Много ти благодаря за подсъщането, но не трѣбва да забивашъ иглата така дѣлбоко. Достатъчно бѫше само да допрешъ иглата, азъ щѣхъ да се сѣтя, какво искашъ да ми

кажешъ.“ Сега и на васъ казвамъ: носете иглите си, но не ги забивайте тъй дълбоко. Хората лесно разбиратъ, какво искате да имъ кажете. Достатъчно е да кажешъ на мажа си слѣдните думи: „Мжко, знаешъ ли дѣ е иглата ми? Искамъ да шия.“ Символично ще си говорите. Мжкътъ ви ще разбере, че не трѣба да прѣяжда.

Единъ православенъ свещеникъ ми разправяше слѣдната своя опитностъ: „Единъ денъ ми сложиха на обѣдъ хубаво опечено прасенце. Понеже ми се вкуси, азъ не се задоволихъ съ малко, но изядохъ цѣль кебапъ. Слѣдъ това, обаче, лежахъ на легло цѣли двѣ седмици. И дълго врѣме помнихъ този кебапъ.“ Казвамъ: малко яхте, но добрѣ яхте! Този законъ се отнася до много случаи изъ живота. Казва се: малко разбирайте, но добрѣ разбирайте; малко четете, но добрѣ четете! Не разрѣшавайте всички задачи изведенъжъ. Казвате: ние трѣбва да знаемъ всичко, което става на небето и подъ небето. Какво става на небето? Това сѫ велики задачи, достъпни само за Бога. Само Богъ знае дълбокия смисълъ на живота. Нашата задача е да се радваме на живота, да използваме добрѣ благата, които Богъ ни е далъ. Ние трѣбва да се радваме, като гледаме, какъ Богъ разрѣшава задачите. За всѣки денъ Богъ има опре-
дѣлена задача, която трѣбва да изпълни. Хри-

стосъ казва: „Отецъ ми работи непрѣстанно. И както Той работи, така и азъ работя.“ Така и всички ние трѣбва разумно да работимъ и правилно да разбираме живота.

Сега, азъ вѣрвамъ, че роденитѣ отъ Бога ще започнатъ да работятъ. Работятъ ли за Бога, животътъ имъ ще се оформи, ще стане по-красивъ. Умовегъ имъ ще станатъ по-свѣтли, а сърцата — по-чисти. Само така тѣ ще получатъ благоволението на Онзи, Който ги е родилъ. Нѣма по-голѣма радостъ за майката отъ тази, да вижда, че дѣтето ѝ се развива правилно! Нѣма по-голѣма радостъ за Бога отъ тази, да вижда, че роденитѣ отъ Него дѣца вѣрватъ по Неговите пѫтища и славятъ името Mu! Нѣма по-хубаво нѣщо отъ това, когато ние вѣршимъ волята Божия на земята! Не е въпросътъ за грандиозни работи. Малки работи се изискватъ отъ настъ! Малко добро е, ако азъ мога да отворя кепенците на своите прозорци. Ако мога да отворя кепенците на прозорците си, всичко ще мога да направя. Ако мога да изпѣя гамата, както трѣбва, ще мога да изпълня и композициите на Бетховена. Това показва, че съмъ великъ музикантъ. Тази гама влиза и въ произведенията на Бетховена. Не мога ли да изпѣя гамата, както трѣбва, нищо не мога да направя. Вие трѣбва да започвате съ елементарни работи. Ако мога да напиша чи-

слата отъ 1 — 10, както тръбва, съ най-големо разбиране, азъ съмъ великият математикъ. Разбирамъ ли смисъла на тия числа, ще мога да разрешавамъ всички задачи въ математиката. Това е само въпросъ на връщето. Не може ли човекъ да напише, както тръбва, числата отъ 1 — 10, отъ него нищо не може да стане.

„Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави“. Двата примера, които ви дадохъ, за Карнаци и за Севадинъ, както и за ангела и царската дъщеря, постоянно ще държите въ ума си, като елементи, необходими за разрешаване задачата на вашия животъ. Който не държи въ ума си мисълта, че родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави, отъ него нищо не може да излезе. Който не държи въ ума си образите на Карнаци, Севадина, ангела и царската дъщеря, отъ него нищо не може да излезе. Във кътъ, въ който живеете, изисква герои. Сегашниятъ животъ не иска слабохарактерни хора; той не иска листа, откъснати отъ дърветата, които вътърътъ навсякъдъ може да отнеся. Сегашниятъ животъ иска хора съ определени убеждения и разбирания за Божествената Истина; той иска хора, които могатъ разумно да носятъ страданията. Който носи страданията разумно, като го биятъ, не страда. Изкуство е като богатъ да носишъ сиромашията, като ученъ да носишъ невежеството, като праведенъ да носишъ неправ-

дата. Да си неправеденъ и да носишъ неправдата, това е тежъкъ товаръ.

„Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави“. Сега, азъ ще поздравя по официалния редъ младите съ тѣхната срѣща. Азъ считамъ млади ученици само тия, които сѫ родени отъ Бога. Ако сте родени отъ Бога, вие сте ученици, и тогава ще имате разумна срѣща. Поставете този въпросъ идейно въ ума си. Сега се изискватъ разумни събирания! Неразумните хора се трупатъ, а разумните се събиратъ. Ако сте родени отъ Бога, ако сте ученици, тогава цѣлиятъ невидимъ свѣтъ — Богъ, ангелите, светиите, праведните и добритѣ хора ще взематъ участие въ вашата работа. Тогава ще се проникнете отъ хубави и възвишени мисли и идеи. Който върви по стария пътъ, нищо не може да изкара, и въ края на краишата казва: „Празна Мара тѣпанъ била“! — Не тръбва да се бие тѣпана напразно. Кога биятъ тѣпана? — Когато се удари тѣпантъ, всички войници тръгватъ на походъ. Тѣпантъ за войниците е важенъ, надалечъ се чува гласътъ му.

Сега вие ще се натъкнете на едно противорѣчие съ досегашните си разбирания. Ще кажете: какво мислихме, а какво излезе! Не разрешавайте сами мъжните въпроси! Ще ви дамъ обяснение въ общъ смисълъ на следното правило: „Не кѣсай най-тѣнкия конецъ! Не

кжсай и най-дебелото вжже! Най-тънкиятъ конецъ прѣставлява обикновения животъ на човѣка. Каквото и да ви се случи въ живота, не кжсайте този конецъ! Най-дебелото вжже прѣставлява идеяния животъ на човѣка. Християнството е това дебело вжже, което минава прѣзъ твоя дворъ. Тури дрехитъ си на него, но не го кжсай! Кжсате ли тънкия конецъ и дебелото вжже, ще изгубите врѣмето си. Сега се образува третиятъ конецъ, отъ срѣдна величина. Дайте място и на този конецъ въ себе си! Вие сами трѣбва да намѣрите вѫтрѣшния смисълъ на третия конецъ. Не кжсайте тия три конци, т. е. не развалийте условията за тѣхното развитие. Най-тънкиятъ конецъ и най-дебелото вжже ще бждатъ въ услуга на новия конецъ, който сега се създава. По него ще разбирате дѣлбокия смисълъ на живота. Той е коментарътъ на всички прояви въ живота. Досега най-тънкиятъ конецъ и най-дебелото вжже сѫ били безъ коментаръ. Третиятъ конецъ, който сега се проектира, е новата свѣтлина, която иде въ свѣта, за да обясни всички противорѣчия и страдания, които смущаватъ човѣчеството. Тази свѣтлина ще ви єясни, че всичко, което вие сте считали за зло, за лошо въ свѣта, е добро, смисъла на което не сте разбирали. Разберете ли това нѣщо, вие ще се зарадвате и щастливи ще бждете.

И тъй, третиятъ конецъ е Божественото благовѣстие, което сега слиза на земята. То, слиза периодически. На човѣшки езиъкъ прѣведено, то прѣставлява Духа Божий, Който отива при царската дѣщеря да ѝ каже, че Богъ продължава живота ѝ съ още 20 години. Обаче, каквъвъ смисълъ ще има вашиятъ животъ, ако вие се влюбите въ този ангелъ, когото Богъ изпраща до васъ? Това е ваша лична погрѣшка, която вие сами трѣбва да разрѣшите. Този ангелъ, Духътъ Божий, ще слѣзе до всѣки едного, който е роденъ отъ Бога. Когато Христосъ се роди, не само единъ, но много ангели слѣзоха отъ небето да извѣстятъ, че Христосъ се роди.

Желая на всинца ви тази опитност — да слѣзе при васъ поне единъ ангелъ. Може да дойдатъ двама, трима, четирима, петима, дори и цѣла дружина ангели при васъ, но задръжте тази опитност за себе си. Когато дойдатъ ангелитъ, бждете радостни. На вашето небе ще се яви една звѣзда, която ще означава, че сте се родили отъ Бога. Който се роди отъ Бога, звѣзда на небето ще се яви, и ангелъ ще слѣзе върху него.

Желая на всички да бждете родени отъ Бога, съ чисти сърца и умове, духовно добре облѣчени, за да бждете приятни на Бога!

„Родениятъ отъ Бога грѣхъ не прави“. Той на всичко се радва — въ всичко намира

смисълъ. За него Богъ прониква навсякждъ и въ всичко. Той не къса най-тънкия конецъ, не къса и най-дебелото влаже и създава условия за новата свѣтлина, която слиза отъ Бога.

Понедѣлникъ, 5 ч. с.

9 юли.

Безъ окови!

Когато се даватъ малки упътвания въ нѣкоя часть или глава отъ Свещената книга, не мислете, че въ тѣхъ се заключава цѣлата Истина, или че отъ тия упътвания ще дойде спасението на човѣчеството. Четенето на нѣщо азъ уподобявамъ на това, когато нѣкой вашъ приятель ви даде единъ обѣдъ или една малка закуска. Ще ви нахрани ли той съ тази закуска или съ този обѣдъ? — Не, ще ви залъже само. То е равносилно на това, че ви дава единъ орѣхъ, или една ябълка, или лъжичка сладко. Умниятъ човѣкъ ще бѫде благодаренъ и на това; но онзи, който не разбира, че както: защо не ми дадоха да се наядъ, както трѣбва? Обаче, смисълътъ на живота не е въ яденето.

Сега могатъ да се родятъ редъ въпроси, трѣбва ли да се яде, или не трѣбва да се яде? — Яденето е условие, процесъ, който става въ организма на човѣка. Много процеси се извършватъ въ човѣшкия организъмъ, но яденето е единъ отъ необходимите процеси, безъ които човѣкъ не може да продължава

Дѣянія на Апостолите, 26.

живота си. Този процесът изпъква като големът клонъ на някое дърво, и като дойдемъ до този клонъ, щемъ-не щемъ, ще се облегнемъ на него. Това е тъй необходимо, както, когато влизате във някоя къща, непрѣменно ще минете надъ и подъ прага на вратата. И царът, и простиият човѣкъ, като дойдатъ до вратата, ще минатъ подъ горния прагъ. Казвате: да махнемъ този прагъ, който е надъ главите ни! — Ако махнете този прагъ, другъ ще дойде на неговото място, и пакъ няма да бѫдете свободни. По този начинъ, и въ всѣка прочетена глава все има нѣколко зърнца, които трѣбва да сдѣвчете и да асимилирате. Яденето има смисълъ само тогава, когато храната, която ви се дава, за да подкрепи живота, може да се смѣли. Ако човѣкъ асимилира храната добре, ще може да извлѣче отъ нея сила, която ще му даде микроскопическа радостъ за деня.

Въ прочетената глава има важни въпроси, като този, какво значи да бѫде човѣкъ роденъ отъ Бога. За да се разбере този въпросъ въ своята пълнота, трѣбва да се говори по него съ години. Той съдѣржа въ себе си Божията Любовь, Мѫдростъ, Истина — всичко велико и красиво въ живота се заключава въ този въпросъ.

„Що? Мислите ли за невѣране, че Богъ възкръсва мъртвитѣ?“ — 8 ст.

Питамъ: кой възкръсва? — Който се е родилъ отъ Бога. Онзи, който не се е родилъ отъ Бога, може ли да възкръсне? — Не може. Значи, всѣки, който веднъжъ се е родилъ и умрѣлъ, може да се роди изново и да възкръсне.

Ако прослѣдите съвременния животъ въ неговата пълнота, ще видите, че сѫществуватъ редъ теоретически познания, които ще иматъ приложение и въ бѫдещето. Обаче, има редъ познания, които сѫ нужни само за настоящия денъ. Има обикновени, работнически дрехи, съ които се работи всѣки денъ; има и празнични, великденски дрехи, съ които човѣкъ се облича само въ велики, свѣтли дни, или когато очаква нѣкой свой добъръ приятелъ. И дѣлничните дрехи сѫ хубави, и празничните дрехи сѫ хубави. Понѣкога дѣлничните дрехи сѫ по-хубави, защото съ тѣхъ се извѣршва повече работа. Но за дѣлничните дрехи никой не говори така, както за празничните. Обикновените дрехи, които носите, постепенно ставатъ работнически; като започнете да носите празничните дрехи по-често, и тѣ ставатъ дѣлнични, а послѣ — работнически. Щомъ празничните ви дрехи станатъ дѣлнични, вие започвате да мислите вече за нови дрехи. Това, което виждаме да става вънъ съ човѣка, става и вътре съ него. Тъй че всѣки про-

цесъ, всъко явление въ живота, има свой външен и свой вътрешен изразъ.

Казвамъ: първият актъ, когато човекъ дойде на земята, е да се роди. Дълъг биль човекъ прѣди да се роди? — У Бога. Значи, Богъ е първият, Който извадилъ човека вънъ отъ себе си и го направилъ жива душа. Слѣдъ това Богъ започналь да работи върху тази душа: да я създава и прѣсъздава, да ѝ прѣдава редъ качества, да я надарява съ редъ дарби и способности. Така Богъ работилъ и продължава да работи епоха слѣдъ епоха, вънъ и вътрѣ въ човека. Ето защо, вие трѣбва добре да разбирате, какво прѣставлява човекъ самъ по себе си, каквъ е не говиятъ стремежъ, какви сѫ неговите мисли, чувства и дѣйствия, какви сѫ неговите задължения на първо място спрѣмо Този, Който му е далъ животъ и импулсъ за работа въ живота. Всъки човекъ, който съзнава своето положение така, и който има ясна прѣстава за себе си, ще мисли правилно, ще чувствува правилно и ще дѣйствува правилно. Азъ нѣма да обяснявамъ сега, какво означава права мисъль, право чувство и право дѣйствие. Защо? — Има отношения, които врѣмето, само по себе си, ще обясни; обаче, има и врѣме, когато съзнанието на хората ще се пробуди, и тъще бѫдатъ готови да разбиратъ Истината. Ако сега на съвременното човечество не се откриватъ

известни истини, то є по единствената причина, че още не сѫ готови да ги възприематъ. Ако известни истини се поседятъ сега въ съзнанието на хората, тѣ ще израснатъ, но скоро ще увехнатъ, безъ да дадатъ плодъ. Ако нѣкой човекъ приеме едно вѣрую, но нѣма стимулъ въ себе си да го слѣдва, то скоро ще изсъхне. Всъка работа въ живота, която се започва, трѣбва да се завърши. Ако единъ ученикъ влѣзе въ отдѣленията и не свърши този основенъ курсъ, той не може да влѣзе и въ гимназията; ако влѣзе въ гимназията и не я завърши, той не може да влѣзе въ университета. Въпрѣки това, ние виждаме много ученици, които се записватъ въ училището, но не свършватъ. Всъка започната работа трѣбва да се завърши! Всъко свършване на една работа подразбира започване на нова — новъ развой, нова стжпка въ живота на човека.

Мнозина казватъ: отъ толкова години на съмъ ние вѣрваме, но какво придобихме съ тази вѣра? Казвамъ: и въ вѣрата трѣбва да става вътрешно обновяване. Каквъ смисъль има вашата вѣра, ако вѣрвашъ, че първо си дѣте, послѣ ставашъ голѣмъ човекъ, слѣдъ това — възрастенъ, докато стигнешъ до 120 години и най-послѣ вѣрвашъ, че ще умрешъ, ще отидешъ на сѫдъ при Бога и оттамъ ще те изпратятъ или въ ада, или

въ рая при свѣтиите, праведните и добри хора? Питамъ: слѣдъ като умрете и отидете на онзи свѣтъ, ще можете ли да прѣдадете оттамъ нѣкоя своя опитност на хората, които сѫ останали слѣдъ васъ на земята? — Не можете. Вашиятъ баща, който е заминалъ за онзи свѣтъ, дошълъ ли е нѣкога, да ви каже, какво има тамъ? Ще кажете, че много отъ заминалите за онзи свѣтъ сѫ се проявили чрѣзъ нѣкои медиуми тукъ на Земята. Казвамъ: тогава и азъ мога да ви кажа много нѣщца за онзи свѣтъ, но вие ще вѣрвате ли? Досега никой отъ обикновените заминали хора не сѫ се явили да кажатъ, какво има на онзи свѣтъ. За да могатъ нѣкои отъ заминалите за онзи свѣтъ да дойдатъ тукъ и да разправятъ, какво има на онзи свѣтъ, тѣхното съзнание трѣбва да е будно. Тия хора не трѣбва да сѫ умрѣли. Подъ „умрѣли хора“ ние подразбираме тѣзи хора, които слѣдъ смъртъта изгубватъ частъ отъ съзнанието си, което сѫ имали, тукъ на земята. Тия хора не виждатъ пжтя, прѣзъ който минаватъ. При това положение и тѣ сами не знаятъ, дѣ сѫ, какво е станало съ тѣхъ и т. н. Слѣдователно, само този човѣкъ може да разправя, какво има на онзи свѣтъ, който вижда нѣщата, понеже и въ онзи свѣтъ той запазва свѣтлината на своето съзнание. И тогава, смъртъта за него не е нищо друго, освѣнъ

събличане на старата дреха и обличане на нова. Само онзи човѣкъ вижда, на когото съзнанието е будно да разбира отношенията, които сѫществуватъ между този и онзи животъ.

Когато нѣкой казва, че разбира хората, това значи, че той възприема тѣхните мисли и чувства. Каже ли нѣкой човѣкъ, че единият си го обича, това показва, че той не само чувствува неговата любовь, но вижда още въ лицето му образа на Любовта. Любовта има свой образъ. Мждростта има свой образъ. Истината има свой образъ. Правдата, Добродѣтельта сѫщо така иматъ свои образи. Всѣки, който има очи, той може да вижда и да разбира тѣзи образи. Прѣдставете си, че нарисувамъ на дъската само чело на човѣкъ. Какво означава това нѣщо? — Човѣкъ, който мисли. Слѣдъ това долу на челото нарисувамъ вѣжди, а подъ тѣхъ — очи и носъ. Какво означаватъ сега тия нѣщца? — Че на този човѣкъ се даватъ условия да вижда и да помириша нѣщата. Послѣ, нарисувамъ на този образъ и уста. Какво показва тя? — Че този човѣкъ може вече да говори, да яде, а съ езика си — да вкусва. Най послѣ нарисувамъ и ушите. Какво показватъ тѣ? — Че този човѣкъ започва да чува и да слуша. Значи, най важните нѣщца на главата на човѣка сѫ: челото, очите, носа, устата, езика и ушите. Слѣдъ това нарисувамъ тѣлото съ краката и

ржцѣтъ и получаваме цѣлата фигура на човѣка. Какво показватъ краката? — Че този човѣкъ може да ходи. Какво показватъ ръцѣтъ? — Че този човѣкъ може да работи, да хваща нѣщата.

Та казвамъ: когато говоримъ за човѣка, за великата Истина, която той включва въ себе си, трѣбва да го нарисуваме такъвъ, какъвто е. Нѣкои отъ васъ рисуватъ човѣка много изопачено — такъвъ, какъвто не е. Поставяй го въ положение профиль и нарисуватъ половинъ чело, изкривенъ носъ, едно око, едно ухо и казватъ: красивъ е този образъ! — Не, въ този образъ нѣма никаква красота. Може би хората въ духовния свѣтъ да иматъ по едно око, но тукъ, въ физическия свѣтъ, хората иматъ двѣ очи и двѣ уши.

Какъ ще разберете тия нѣща? — По човѣшки не можете да ги разберете. Затова, пазете се отъ бѣрза прѣцѣнка на нѣщата. Всѣко нѣщо има двѣ страни: човѣшка и Божествена. Запримѣръ, има човѣшки движения, има и Божествени движения; има човѣшко знание, има и Божествено знание; има човѣшко служене, има и Божествено служене. Не смѣсвайте тия, двѣ положения, защото всичкитѣ ви понятия ще се обѣркатъ, каша ще се получи. Най-първо разберете човѣшкото, а посль Божественото. Ако разберете човѣшкото, и Божественото ще разберете.

И обратниятъ процесъ е вѣренъ: ако разберете Божественото, и човѣшкото ще разберете.

Та казвамъ: когато дойдете до вжтрѣшното разбиране на ония истини, които лежатъ дълбоко у васъ, вие ще разберете и вашата сѫщина, като човѣкъ. Най-първо човѣкъ трѣбва да изправи своя умъ, за да могатъ да се развива правилно неговите умствени способности. Слѣдъ това той трѣбва да изправи своето сърце, за да регулира чувствата си. Колкото чувства има човѣкъ, толкова сѫ и способноститѣ му. Ако чувствата на нѣкой човѣкъ не сѫ правилно оформени, и умствените му изводи и заключения ще бѫдатъ неправилни. Нѣкой казва: азъ не обичамъ единоки си прѣдметъ. — Щомъ не обичашъ този прѣдметъ, ти не можешъ да го изучавашъ. Ако не обичашъ Правдата, никога не ще можешъ да я изучавашъ. Ако не обичашъ Истината, не ще можешъ да я разберешъ. Човѣкъ може да изучава само това, което обича.

Често хората третиратъ въпроса за Истината. Нѣкой казва: азъ говоря абсолютната Истина. Другъ говори за относителната истина. Трети говори за спасителната истина. Да говоришъ Истината, това не подразбира да вѣрвашъ въ нея. Питай нѣкого: ти ли направи това нѣщо? — Азъ го направихъ. — Истината ли говоришъ? — Да, Исти-

ната говоря. То значи: тъй ли направи това нѣщо, както си го мислилъ, или си вложилъ нѣкаквъ примѣсь въ него? Когато се говори за спасителна, за относителна, както и за абсолютна истина, това подразбира, че понятието Истина е широко и постоянно може да се разширява — зависи отъ самия човѣкъ. Колкото по голѣма е широтата на човѣка, толкова по-близко е той до самата Истина.

Какъ може да се познае широтата на човѣка? — По неговото чено. Носътъ на човѣка показва, каква е неговата наблюдаленостъ, неговата интелигентностъ и разумностъ. По устата на човѣка се сѫди, каква е неговата любовъ: човѣшка, ангелска или Божествена. Любовъта не изтича отъ устата, но чрѣзъ устата се проявява. Ушитъ сѫщо тъй показва разумността на човѣка. Изобщо, човѣкъ се познава по формата на своето чено, на своите очи, уши, вѣжди, носъ, уста. Всички тия удове у човѣка, както и цѣлото тѣло, сѫ подложени на постоянни промѣни. Човѣкъ не може да измѣни вѣнчните си форми, докато не измѣни своите вѫтрѣшни състояния. Каквътъ е човѣкъ, всичко е написано на него, но вие още не можете да си служите напълно съ тази наука. Само просвѣтениятъ, разумниятъ човѣкъ може да си служи съ нея. Неразумниятъ човѣкъ ще я използува да търси

нѣдостатъците на хората. Непросвѣтениятъ човѣкъ, като види нѣкого съ типично бѣлѣгъ на носа, ще му каже: „Azъ зная, каквътъ човѣкъ си; ти си отъ бѣлѣзанитѣ.“ Казвамъ: Богъ е бѣлѣзалъ всички хора, но едни сѫ бѣлѣзани за добро, други сѫ бѣлѣзани за зло. Нѣкои хора сѫ бѣлѣзани отъ Бога като поети, други — като писатели, трети — като музиканти, четвърти — като художници и т. н. Добръ е човѣкъ да е бѣлѣзанъ отъ Бога! По какво ще познаете единъ ангелъ? И той е бѣлѣзанъ отъ Бога. Ангелътъ се отличава съ голѣма разумностъ и свѣтлина, съ голѣма пластичностъ и подвижностъ; той може да бѫде видимъ и невидимъ. Всички негови удове сѫ напълно подъ контрола на волята му. Той влиза и излиза въ вашата стая при затворена врата. Уплашите ли се отъ него, втори пѫтъ не идва при васъ. Страхътъ показва, че съзнанието ви не е готово. Влѣзе ли нѣкой ангелъ въ стаята ви, зарадвайте се, той е изпратенъ отъ Бога. Съзнанието на всички хора трѣбва да бѫде готово, защото все ще дойде денъ, когато нѣкой ангелъ ще ви посѣти.

Допуснете, че днесъ дойде при васъ Учителятъ на вашата душа, Когото очаквате съ години. Какво ще Го запитате най-първо? Вие ще Го запитате: „Учителю, ще бѫда ли спасенъ, или не? Добръ ли вървя въ пѫтя,

или не?* Това сж обикновени работи, за които и свѣтът се интересува и запитва. Кое е най-сѫщественото нѣщо, което ученикътъ трѣба да каже на своя Учителъ? Той трѣба да Му каже: „Учителю, научи ме да вървя правилно по Твоя путь, да позная Бога, какъ Ти Го познавашъ! Научи Мe да Му служа така, какъ Ти Му служишъ! Покажи ми, какъ да придобия Любовъта, която Ти имашъ къмъ Бога, къмъ своята душа и къмъ своите близки!“ Пожелае ли ученикътъ тия качества, той нѣма да ги придобие изведенъжъ, но ще прави усилия за постигането имъ, ще работи съзнателно върху тѣхъ. Всѣки ученикъ, който знае какво иска, той бързо напрѣдва.

Мнозина мислятъ, че като дойде Учителътъ имъ, Той ще влѣе изведенъжъ всичко въ главата имъ. Вливането не става изведенъжъ. Ако водата на нѣкоя рѣка започне да се влива въ една голѣма празнина, ще може ли за една година да я прѣвърне въ езеро? Питамъ: колко милиони години сж били нужни, докато се създаде Великиятъ океанъ? Колко години текоха небесните рѣки, за да се образува този океанъ? Това е задача за ученицъ хора, а не за васъ. Вие не се интересувате отъ този въпросъ. Въ дадения моментъ за васъ има нѣщо по-важно отъ това, какъ и за колко врѣме се е образувалъ Вели-

киятъ океанъ. За всички съвременни хора е важенъ въпросътъ за обновяването.

Често на известни места въ природата се събира вода, въ която, ако не става непрѣкъснато вливане на ново количество чиста, прѣсна вода, се развива отровни, миризливи газове. Тия места съ застояла вода се наричатъ блата, локви. Водата на тия блата се отличава по това, че въ нея се образуватъ жабуняци, а отъ гниенето на попадналите растителни и животински части започватъ да се развиватъ отровните газове. Ако не паднатъ дъждове, или ако не дойдатъ бури и вѣтрове, които раздвижватъ тази вода, тя не може да се обнови и става разсадникъ на най-лошите болести за човѣка. Подобно нѣщо представляватъ и застоялите мисли и чувства у човѣка. Тѣ го правятъ недоволенъ отъ себе си. Какъ ще се помогне на човѣка при това негово положение? Кой ще му дойде на помощъ? — Висшето съзнание, което дѣйствува въ великата разумна природа, въ тѣзи случаи, изпраща на човѣчеството нѣкое голѣмо нещастие, за да го освободи, както отъ жабуняците, натрупани върху него, тѣй и отъ отровните миризливи газове, които се развили въ него. Постоянно трѣба да се работи върху хората! По какъвъ начинъ? — Чрѣзъ страданията. Тѣ сж онѣзи спасителни за тѣхъ вѣтрове и бури,

които раздвижватъ застоялите води въ тѣхния организъмъ и по този начинъ ги обновява. Върху кои хора работи висшето съзнание? — Върху тия, които сѫ опрѣдѣлени да възкръснатъ и да наследятъ Вѣчния Животъ. Писанието казва: „Които Богъ обича, тѣх обработва.“ Христосъ изказа тази мисъль въ слѣдната форма: „Азъ съмъ лозата, вие — пръжките, а Отецъ ми е земледѣлецътъ.“ Значи, Богъ обработва лозовите пръжки, за да дадатъ добъръ плодъ.

Когато се говори, че човѣкъ трѣбва да бѫде роденъ отъ Бога, това раждане не е еднократенъ, но — многократенъ процесъ. Родениятъ отъ Бога трѣбва постоянно да расте, да се развива. Много отъ неговите убѣждения и разбирания за нѣщата ще се измѣнятъ. Ще бѫде жалко, ако идейтѣ, вѣрванията и възгледите на този човѣкъ останатъ такива, каквито сѫ били въ миналото. Всѣки денъ той трѣбва да има една малка придобивка къмъ своето съзнание. Задачата на човѣка е да развива и разширява своята душа, защото въ нея сѫ складирани опитностите на миналото, а сега се складиратъ на настоящето. Колкото повече се разширява съзнанието, толкова повече се обогатява и душата съ опитности. Човѣшкиятъ умъ съ своите мисли и човѣшкото сърце съ своите чувства идватъ като помощици на

човѣшкото съзнаніе, да го разширятъ и развиатъ.

Слѣдователно, ако чувствата на човѣка не се подобрятъ, и съзнанието му не може да се подобри. Затова, пазете чувствата си да не огрубѣватъ. Нѣкои хора се влюбватъ въ прѣдметъ, който прѣзъ цѣля имъ животъ се явява като спѣнка на тѣхното развитие. Напримеръ, тѣ се влюбватъ въ паритѣ и цѣлъ животъ имъ служатъ. Паритѣ могатъ да служатъ като срѣдство, като условие за постигане на по-висши цѣли и идеали, но тѣ сами не могатъ да бѫдатъ нито цѣль, нито идеалъ. Да се влюбишъ въ паритѣ, значи да огрубишъ чувствата си. Понѣкога може да обикните нѣкого така, че тази обичъ да бѫде спѣнка въ вашия животъ. Онзи, когото обичате, трѣбва да внася всѣки денъ по нѣщо ново въ живота ви. Нѣкой казва: „Азъ искамъ еди-кой си човѣкъ да ме обича.“ Добрѣ, но днесъ, при условията, въ които се намира този човѣкъ, той не може да ви обича. Защо? — Днесъ този човѣкъ не може да внесе нищо ново въ васъ. Тогава, за какво ви е неговата обичъ? Тя нѣма да ви ползува въ нищо. Ето защо, за да дойде Любовта у насъ, да могатъ хората да ни обичатъ, и ние да обичаме, трѣбва да се пристъпимъ къмъ единъ подготовкителенъ процесъ.

И тъй, за да дойде Божествената Лю-

бовъ у насъ, ни е тръбва да бждемъ абсолютно чисти, за да не сръща тя никакво съпротивление. Само така тя ще може да пръдаде своите качества, своите елементи на лицето, което ние любимъ. Човекъ, въ когото е дошла Божията Любовъ, тръбва да има точно определени отношения къмъ мжжа, къмъ жената, къмъ приятелите, къмъ господарите, къмъ слугите и къмъ всички живи същества, отъ най-малките до най-големите. Ако обикните нѣкого и внесете въ ума или въ сърцето му една непотръбна мисъл или едно непотръбно чувство, вие го спъвате въ живота. Ако нѣкой пияница обикне една жена, която никога въ живота си не е пила, и той, успѣе да събуди въ нея желание да пие, питамъ: какво ново е внесълъ този човекъ въ душата на своята любима? Той внесе въ душата ѝ едно отрицателно качество, съ което я осакати, но не я повдигна. Този човекъ не можа да внесе въ душата ѝ любовъ къмъ Истината, или желание да се самопожертвува за великото, за красивото въ свѣта.

Казвамъ: новите разбирания на живота изискватъ отъ всинца ни, когато обичаме нѣкого, да имаме силното желание да внесемъ въ душата му нѣщо хубаво, красиво. И тогава, всички ще благодари на Бога, че е срециналъ човекъ, който съ своя-

та любовъ є могълъ да внесе въ ума му една свѣтла мисъл и въ сърцето му едно красиво чувство и желание. Такива хора сѫществуватъ въ свѣта. Само чистите хора могатъ да обичатъ Хора, които не сѫ чисти по сърце, всѣкога ще губятъ въ любовъта си. Въ Писанието е казано: „Само чистите по сърце ще видятъ Бога“. Когато хората страдатъ, че никой не ги сбича, това се дѣлжи на Божествения гласъ въ тѣхъ, който имъ казва: „Докато вие не сте чисти, докато не се отречете отъ низшето „азъ“, не можете да използвате моята Любовъ.“ Има нѣщо въ човекъ, което тръбва да умре! Павелъ казва: „Сега вече не живѣя азъ, но Христъ живѣе въ мене.“ Това подразбира, че онзи Павелъ, който гонилъ, прѣслѣдавалъ Христа, и слѣдъ това се обръналъ къмъ Бога, сега вече Христосъ живѣе въ него. Питамъ: когато нѣкой човекъ влезе въ Царството Божие, като Иванъ, като Стоянъ, или като Драганъ ще влезе? — Не, Иванъ ще отиде при ивановци, Стоянъ — при стояновци, Драганъ — при драгановци, а душата ще отиде при Бога. Иванъ, Стоянъ, Драганъ, това сѫ нѣщо, дадено отъ хората, затова и при тѣхъ ще останатъ. Това, което е Божествено въ човекъ, ще отиде при Бога. Човешкиятъ разбирания и човѣшкото съзнание ще останатъ при хората, а Божественото съзнание ще отиде при своя Първоизточникъ,

Нѣкои хора се плашатъ отъ смъртъта и казватъ: „Какъ тѣй да умра!“ Чудни сѫ тия хора! Кое е по-хубаво: да лежи човѣкъ на легло и да се прѣвива отъ болки, или да умре това съзнание за болката въ него и да се замѣсти съ ново съзнание за здраве, на което човѣкъ да уповава въ живота си и да се радва? Нѣкой се оплаква отъ живота си и казва: „Голѣмъ грѣшникъ съмъ азъ, мислитѣ ми сѫ нечисти, чувствата ми сѫ нечисти, дѣйствията — сѫщо, не знамъ, какво да правя“. Питамъ: не е ли по добрѣ, това състояние да се смѣни съ онова здравословно състояние, да се усъщашъ мощнъ, здравъ, да гледашъ съ открыто лице на свѣта? Често хората се сумущаватъ отъ своите неджзи. Казвамъ: радвайте се, ако имате неджзи. Тѣ ви създаватъ условия за работа. Чрѣзъ тѣхъ вие ще създадете характеръ въ себе си, като работите неучорно и постоянно за тѣхното изправяне. Нѣкой човѣкъ не обича да говори Истината, обича да полѣга малко. Ако този човѣкъ погледне малкия си прѣстъ, ще забѣлѣжи на него едно малко изкривяване. Причината на този неджъ не се крие въ кривината на малкия прѣстъ, но нѣйдѣ въ ума или сърцето на този човѣкъ има нѣщо аномално. Тази аномалност е изкривила малкия прѣстъ. За да се изправи прѣстътъ, този човѣкъ трѣбва да се върне къчъ първичните причини на

това изкривяване, да обикнє Истината, да изправи своите мисли и чувства.

Питамъ: кои сѫ причините, дѣто нѣкой човѣкъ обича да полѣга? Той казва, напримѣръ, че е ученъ човѣкъ, свършилъ два факултета, когато въ сѫщностъ не е свършилъ даже и гимназия. Другъ нѣкой казва за себе си, че е много добъръ човѣкъ, подобенъ на него нѣма, а въ дѣйствителностъ той не е добъръ човѣкъ. Благословение за хората е, когато тѣ говорятъ Истината. Защо човѣкъ не казва това, което е въ дѣйствителностъ, а изнася фактите другояче? Ако ти си ученъ или добъръ човѣкъ, това е благо и за тебе, и за околните хора. Ако ти не си такъвъ, за какъвто се прѣпорожчвашъ, ще се намѣришъ въ безизходно положение. Хората ще те поставятъ на работа и ще разбератъ, какво можешъ да направишъ. Ако не можешъ да свършишъ работата, за която се прѣпорожчвашъ, ти ще се намѣришъ въ положението на онзи българинъ отъ южна България, който се хвалилъ, че може да крои и шие хубави български потури. Той се условилъ на едно място на работа, дѣто му дали да изработи едни такива потури. Започналъ да мѣри и крои, но потуригъ се указвали все още широки. Мѣрилъ, кроилъ, но по едно врѣме вижда, че платътъ не стига за потури. — „Е, нищо“, казалъ си този майсторъ-

кроячъ. „Ще изкарамъ отъ този платъ поне една салтамарка.“ Крои салтамарката, ръже плата, но и салтамарка не излиза. — Поне една тютюнена кесия ще изкарамъ. Питамъ: ако отъ вашето въррую не можете да изкарате поне една тютюнена кесия, какво е това вашето въррую; какви хора сте вие? Можете ли отъ нена кесия?

Нѣкой казва: „Азъ вървамъ.“ — Въ какпоне съ Неговите посланици? — Не, азъ ми е оставенъ като прѣданie. Казвамъ: не налогото! Не се осланяйте на старитѣ прѣданія отъ митата, въ локвите! Осланяйте се на това въррую, което винаги е ново и отъ което животъ произлиза! Осланяйте се на онази държа живота и винаги свѣжа остава! За то въ свѣта тѣй, както днесъ се проявява тѣ, а не както се е проявявало въ миналото. Азъ често повтарямъ слѣднитѣ формули: „Вървамъ въ Господа, Който е говорилъ въ миналото; вървамъ въ Господа, Който ми говори сега: вървамъ и въ Великия и Вѣчниятъ Духъ на Истината, Който ми показва бѫдещето.

Онѣзи, който не разбираятъ дълбокия смисълъ на тия формули, ще кажатъ: „Каква полза имамъ отъ това, да вървамъ въ онзи Господъ, Който е говорилъ въ миналото? Каква полза имамъ отъ това, да вървамъ въ Неговия Вѣченъ Духъ, Който ще ми говори за въ бѫдеще? Ние върваме само въ този Господъ, Който сега ни говори.“ Казвамъ: тия формули сѫ разбрани и смисленi само за онзи човѣкъ, на когото висшето съзнание е пробудено. За този човѣкъ миналото, настоящето и бѫдещето сѫ страници отъ великата книга на живота. За да разбира цѣлокупността на живота, той трѣбва да чете и проучава всичкитѣ страници на тази книга.

Питамъ: какво значи да върва човѣкъ въ Бога? — Да вървашъ въ Бога на миналото, на настоящето и на бѫдещето, значи да поставишъ здрава, солидна основа на живота си. Слѣдователно, Богъ на миналото съставлява основата на живота; Богъ на настоящето е строителъ на новия животъ. Вѣчниятъ Духъ, Който ще говори за въ бѫдеще, доставя материалитѣ за този животъ; И тѣй, животътъ се нуждае отъ здрава, солидна основа, отъ строителъ и отъ материали за неговия строежъ. Сѫщото отношение сѫществува и въ живота на отдѣлния човѣкъ: той трѣбва да има разумно сърце — основа на живота; свѣтълъ умъ — строителъ; и ус-

тойчива воля — доставчица на материали за новия строежъ. Понъкога хората правятъ погрѣшки, но Великиятъ Духъ отвѣтрѣ имъ казва: „Това, което сте направили, не е добро, развалете го!“ — Добрѣ, ще го развалимъ. Архитектътъ замине, погрѣшката се замазва отгорѣ-отгорѣ, като се самозаблуждаватъ, че всичко е поправено. Дохожда архитектътъ втори пътъ, поразочопля постройката тукъ-тамъ и запитва работниците: „Поправихте ли погрѣшката?“ — Поправихме. — Не, не сте я поправили, както трѣбва. Ще развалите стѣните на зданието до основа и ще ги съградите отново, както трѣбва.

Казвате: това сѫ материални положения, които нѣматъ нищо общо съ нашия духовенъ животъ. Казвамъ: има връзка, съотношение между материалните и духовните работи на човѣка. Каквито сѫ материалните, такива ще бѫдатъ и духовните му работи. Физическите работи на човѣка сѫ редъ опитности, които го ползватъ и въ духовния му животъ. Запримѣръ, често вашите състояния се смѣнятъ: ту сте скрѣбни, ту весели; ту вѣрвате въ Бога, ту се съмнѣвате; нѣкога мислите, че сте спасени; нѣкога, че не сте спасени. Съ една дума, животътъ ви прѣставлява непрѣкъжната връзка отъ радости и скрѣби, отъ падания и ставанія и т. н. Това сѫ илюзии на вѣшето съзнание. На какво се

дължатъ тѣ? — На връзката ви съ различни сѫщества. Ако се свържете съ човѣкъ, на когото съзнанието е пробудено, той ще ви повдигне до своя уровень, и вие ще имате добро разположение. Който вѣрва въ Първичната причина, той има пробудено съзнание. Започне ли този човѣкъ да се съмнява, той се връща назадъ, и съзнанието му се замъглява.

Мнозина отъ съвременните хора се връщатъ назадъ, къмъ своето минало, и по този начинъ губятъ свѣтлината на съзнанието си. Всички трѣбва да се пазятъ отъ тази погрѣшка! Не е достатъчно само човѣкъ да казва, че е спасенъ, но спасението трѣбва да съставлява положителенъ фактъ въ неговия животъ. Спасението не е завършенъ процесъ. Да бѫдешъ спасенъ, това не значи царътъ да отмѣни твоята присъда, и съ това да се изчерпи въпросътъ. Спасението подразбира ново направление въ живота на човѣка — да върви паралелно съ Божия Духъ, Който работи въ него. Въ всички тежки случаи на неговия животъ, Духътъ Божий тихо му нашеупа: „Не се обезсърдчавай, напрѣдъ върви! Учи, люби, Истината обикни!“ Проговори ли ви този гласъ, борбитъ, изпитанията непрѣменно ще дойдатъ, но вие ще имате сила да ги понесете. Гласътъ на Бога е толкова силенъ, че всѣкога произвежда пертурбации вънъ и вътре въ човѣка. Оба-

че, тия пертурбации не съж нищо друго, освенъ намъстване на всички измъстени, отклонени части отъ своя път.

Мнозина се обезсърдчаватъ, оплакватъ, че откакъ тръгнали въ пътя на Истината, оголѣли, станали по-нещастни. Питамъ: какъ обличате новата си дреха? Нали първо събличате старата дреха, а послѣ обличате новата? Който не оголѣе, не може да разбере Истината. Когато Богъ създаде първите човѣци, Той имъ направи хубави, свещени дрехи, но тѣ ги изцапаха, окаляха. Като съблѣкоха окаляните си дрехи, тѣ вече сами се облѣкоха съ дрехи отъ кожа. Като ги видѣ така облѣчени, Богъ имъ каза: „Вървете се-га така облѣчени въ широкия свѣтъ да работите!“ И досега ние виждаме всички хора, като блудния синъ, облѣчени въ тия кожени дрехи, окъсани, немили-недраги. За тия два вида дрехи говори Павелъ въ Писанието: „Има тѣло естествено, има и тѣло духовно“.

Днесъ всички хора се стремятъ къмъ придобиване на онѣзи свѣтли първоначални дрехи, които Богъ на времето бѣ приготвилъ. За да ни се дадатъ отново тѣзи дрехи, ние тръбва да имаме такова обширно вѣрю, което да включва въ себе си цѣлия свѣтъ и такава велика Любовь, която да ни свърза съ всички живи сѫщества въ свѣта.

Често запитвате: „Какъ тръбва да си пред-

ставяме Бога?“ Казвамъ: когато мислите за Бога, вие тръбва да си Го представяте като велика, всеобемаща сѫщина, която обгръща прониква цѣлия свѣтъ съ всички свои създанія. Въ всѣко най-малко и най-голѣмо сѫщество вие тръбва да виждате Божественото проявление. Въ всичко и навсъкждѣ тръбва да виждате Божественото съзнание, което ви обгръща. Въ това отношение, каквото и да ви се случи въ свѣта, вие тръбва да живѣете съ свещенія образъ на Бога. Не допушайте никакво съмнѣніе въ душата си, защото то е низшето начало въ човѣка, което може да донесе страдания, падания, смърть, изгубване смисъла на живота.

Когато низшето съзнание у човѣка отстъпи на висшето, тогава той ще биде свободенъ, способенъ за великата наука на живота, да разбере неговия дълбокъ смисълъ и да намѣри това, което търси. Само по този начинъ човѣкъ ще може да добие истинското щастие. Кога е щастливъ длъжникътъ? — Когато дългътъ му се прости. Кога е щастливъ болниятъ? — Когато болестъта го напусне. Изобщо, кога е щастливъ човѣкъ: когато изгубва, или когато придобива живота? — Разбира се, когато го придобива. Казано е въ Писанието: „Това е Животъ Вѣченъ да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога!“

И тъй, познаването на Бога тръбва да

бъде първата и най-важна задача на всички човекъ. Питамъ: какъ ще познаете Бога? Какъ ще познаете вашия Учителъ? Учителятъ не може да се яви на физическия святъ като завършена актъ. Той не може да се яви и като нѣкакво явление вътре или вънъ отъ хората. Учителятъ се явява само като вътрешна разумна проява въ човека. Често, много хора приематъ по внушение нѣкои мисли и считатъ, че това е тѣхниятъ Учителъ, който имъ говори отвътре. Не, това сѫ мисли, приети по внушение. Има разлика между говоренето на Учителя и внушението. Внушението е физически актъ на насилие. Когато Учителятъ говори, ученикътъ се вдъхновява. Въ това говорене има винаги свобода: ученикътъ може да приеме или да не приеме съветътъ на Учителя. Той не насиства никого. Всички човекъ, който иска да се наложи, той си служи съ насилие.

Казватъ за нѣкого: този човекъ не е културенъ, не е просвѣтенъ, нѣма дипломъ, че е свършилъ нѣкаква наука. Казвамъ: единъ дипломъ има важенъ за човекъ! Това е неговиятъ умъ, чръзъ който той може да провърява истинността на нѣщата, а не само да говори, че това знае, онова знае. Истинско знание наричамъ това, което е абсолютно провѣрено въ живота. Затова, пазете се отъ външните заблуждения въ свѣта, че то-

зи човекъ е ученъ, или онзи човекъ е ученъ. Знаещъ, ученъ човекъ е този, който има не само теоретически знания, но който владѣе изкуството да живѣе.

Нѣкои питатъ: „Какъ трѣба да се считаме, като Синове Божии, или ангели-служители?“ — По сѫщина човекъ е Синъ Божий, произлѣзълъ отъ Бога, а по служене той е ангелъ-служителъ. Нѣкои души сѫ останали при Бога и се радватъ на хубостите и красотите около Него, а други души сѫ слѣзли на земята да работятъ. Много отъ послѣдните сѫ въ постояненъ споръ помежду си, кой получава по-малко, кой повече и т. н. Тѣзи души се намиратъ въ положението на блудния синъ, който, слѣдъ като живѣлъ съ своите фантастични идеи, напусналъ баща си и отишълъ въ широкия святъ, дѣто напълно пропадналъ.

И тъй, ако държите въ ума си свещенния образъ на Първичната Причина, вие ще бѫдете въ връзка и съ вашия Учителъ, който ви говори отвътре всички денъ и часъ.

Учителъ въ свѣта може да бѫде само Богъ, само Първичната Причина. Вие трѣбва да знаете, че всички, който е натоваренъ съ мисията да прѣдаде на свѣта Божията Истина, той не говори отъ свое име. Затова и Христосъ казва: „Азъ не дойдохъ въ свѣта да сторя своята воля, но волята на Онзи,

Който ме е проводилъ. „И до днесъ хората тълкуватъ Христовото учение, разглеждатъ стихове единъ слѣдъ другъ, пишатъ трактати върху тѣхъ и т. н. Казвамъ: добре е да се разглеждатъ стиховете, както е казалъ Христосъ, но важно е да се знае, приложимо ли е всичко, което Той е казалъ, или не. Значи, опити трѣбва да се правятъ. Христовото учение не е само теория, но то е живо учение на опита. Мнозина казватъ: „Щомъ е така, нека се направи опитъ да възкръсътъ нѣкой мъртвъ човѣкъ.“ Казвамъ: може да възкръсне само този човѣкъ, който е роденъ отъ Бога. Може да се роди само този човѣкъ, който е заченатъ. Коренно може да се излѣкува единъ човѣкъ и отъ физическите, и отъ психическите му неджзи, само ако е заживѣлъ духовенъ животъ. Да се лѣкува човѣкъ физически, това е лесно нѣщо, но аз да се лѣкува психически, иска се духовна обнова. Физическите работи ставатъ лесно, но духовните работи ставатъ мжчно. Съвременното християнство се е спънало, именно, въ духовния животъ. Голѣма опасност очаква човѣка, ако той се опита да влѣзе въ духовния свѣтъ съ своите стари разбирания, съ своите стари вѣрвания.

Съвременните хора иматъ много желания. Тѣ искатъ богатство, имане, кѣщи, ниви, лозя и т. н. Обаче, религиозните хора се

противопоставятъ на тия желания у свѣтски-тѣ хора и казватъ: „Не ни трѣбва кѣщи, не ни трѣбва богатства и имоти. Самъ Христосъ е казалъ: „Азъ отивамъ при Отца си, жилище да ви пригответъ и ще дойда да ви взема.“ Питамъ: ами ако Христотъ не ви направи жилища, какво ще кажете тогава? Не взимайте думите на Христа въ букваленъ смисълъ. Докато сте на земята, разумно използвайте условията, при които се намирате и благодарете на Бога за добрите условия, които ви сѫ дадени. И да имате кѣща на земята, тя е една временна колибка. Не се свѣрзвайте съ нея, но я използвайте като условие за вашето развитие. Нѣкой питат: „Позволено ли е на религиозния човѣкъ да мисли за нови дрехи?“ — Ако имате срѣдства, направете си нови дрехи, но ако нѣмате, не ходете да правите заеми оттукъ-оттамъ; и вие да изпадате въ изкушения, и другите да изкушавате. Казвамъ: истински религиозниятъ човѣкъ е напълно свободенъ въ своите дѣйствия. Той има мѣрка въ всичко и доброволно се ограничава въ своите желания. Казано е въ Писанието: „Всъко добро желание е отъ Бога.“ Имате ли нѣкое добро желание, изпълнете го. Казвате: „Какво ще кажатъ хората затова?“ — Ако вашето желание е Божествено, изпълнете го и не се интересувайте за мнѣнието на хората.

Не турайте Божественъ характеръ на човѣшкитѣ си желания, защото сами ще си създадете нещастие. Нѣкой казва: „Азъ съмъ роденъ отъ Бога.“ — Нѣма защо да казвате, че сте родени отъ Бога. Отъ плодоветѣ ще ви познаятъ. Карамфилътъ казва: „Помириши ме и вижъ, каквътъ миризъ имамъ.“ Чертешата казва: „Вкуси ме, и самъ ще се произнесешъ за моя вкусъ.“ Който иска да знаѣ, добъръ ли съмъ, или не, нека ме опита.

Мнозина отъ съврѣменните хора мислятъ, че добриятъ човѣкъ трѣбва да бѫде кротъкъ, любещъ. Казвамъ: Богъ е Любовь, но по-справедливъ и по-строгъ отъ Него нѣма. Подобъръ отъ Бога нѣма, но и по-строгъ отъ Него нѣма. Казано е: „Земята ще изгори предъ лицето на Бога“. Той може въ единъ моментъ да унищожи хиляди и милиони хора и отново да ги създаде. Кой може да го сѫди за дѣлата Му? Щомъ Богъ види, че нѣкоя форма, въ движението си изъ свѣта, се е изкривила, Той я унищожава и отново създава. Само Богъ е въ сила да отнеме живота и да създаде живота на всички сѫщества. Ако проникнемъ въ Божията Любовь, ще видимъ, че цѣлиятъ свѣтъ е създаденъ, именно, върху тази Любовь. Добъръ човѣкъ ние наричаме не само кроткия, но всѣки човѣкъ, който въ постежкитѣ си спрѣмо другитѣ хора е таквътъ, каквъто е спрѣмо себе си. Ако

човѣкъ въ постежкитѣ си спрѣмо другитѣ хора не е таквътъ, каквъто е спрѣмо себе си, той не може да се нарече нито добъръ, нито правдивъ, нито любещъ човѣкъ. Таквътъ човѣкъ има двѣ различни мѣрки, съ които опредѣля отношенията си.

Сега, азъ ви желая, като ученици, да изучавате себе си, да придобиете нова свѣтлина въ съзнанието си. Тия, които прилагатъ новитѣ разбиранія въ живота си, сѫ предъ прѣга на Царството Божие. На тѣкъ вече майка имъ може да говори. Кога говори майката на своитѣ дѣца? — Когато я разбираятъ. Кои дѣца я разбираятъ повече? — По възрастните, по-разумните. На тия свои дѣца майката говори направо, защото тѣ я разбираятъ добре. Желая всинца вие да пиете отъ чистата изворна вода, и то направо отъ самия изворъ, а не отъ водата, която е далечъ отъ него съ километри. Който пие веднъжъ отъ тази вода, той нѣма да казва, че не се нуждае отъ никого. Който опита и разбере Божията Истина, ще се слѣе съ всички и ще види, че отъ всички има нужда, защото тѣ сѫ части отъ голѣмата Единаца. Всички хора, всички сѫщества сѫ части на общия Божественъ организъмъ. Тогава Богъ ще живѣе въ васъ, и вие въ Него — ще се вљаете въ Бога и ще разполагате съ Неговата сила. Само така може да се

разбере пълнотата на вътрешния животъ. Мнозина се чувствуватъ далечъ отъ Бога и се нуждаятъ други хора да се молятъ заради тяхъ. Тъказватъ: „Вие се молете заради насъ; почеже Богъ не иска да чуе молитвата ни.“ — Не, всъки човѣкъ самъ поставя прѣграда между себе си и Великото Начало въ живота.

Когато хората се сблъскватъ съ известни противорѣчия въ живота, това се дължи на тѣхното съзнаніе за нѣщата. Колкото съзнанието на човѣка е по-пробудено, толкова и противорѣчията за него сѫ по-малко. Затримъръ, нѣкои хора не разбиратъ дълбокия смисълъ на пътъта въ човѣка и казватъ: „Добръ щѣше да е, ако не съществуваше пътъта въ свѣта“ Питамъ: наистина, какво щѣше да биде, ако всичко бѣше само духъ? — Не, нито пътъта може безъ духъ, нито духътъ може безъ пътъ Великиятъ Създатель знае това нѣщо Ако нѣмаше нужда отъ пътъта, Той не би я създалъ Както не може безъ духовното, така не може и безъ пътското. Тѣсѫ двѣ начала въ човѣшкото същество, неразрывно свързани Пътъта и духътъ сѫ въ постоянна борба Въ тази борба, именно, се ражда Божественото, което ги примириява Ще знаёте, че пътъта и духътъ ще се примириятъ само тогава, когато Божествениятъ елементъ влѣзѣ между тяхъ. Ще

дойде денъ, когато пътъта и духътъ ще живѣятъ заедно въ Божественото. Тогава всички хора ще иматъ ново съзнание, съ нова свѣтлина, различна отъ досегашната, и ще бѫдатъ подобни на ангелите. Казано е въ Писанието: „Ще бѫдете подобни на Христа“.

И тъй, докато реализирате вашия животъ разумно, много вода ще изтече, защото вие ще имате редъ мѫчнотии и страдания, които трѣбва да надделѣте. Сега, като слушате да ви се говори, вие се влияете, съгласявате се съ това, което слушате Като влѣзвате въ свѣта — и тамъ ще ви влияятъ. Четете съчиненията на единъ авторъ, на вторъ авторъ тѣ ви влияятъ. Отивате въ нѣкоя църква, слушате единъ, втори, трети проповѣдникъ — и тѣ ви влияятъ. Най послѣ се запитвате: наистина, правъ ли е този пѫть, въ който сега вървимъ? Питамъ: кой е правиятъ пѫТЬ? Пѫть, по който майка ви и баща ви вървятъ, правъ ли е? Пѫть, по който вашите дѣди и прадѣди вървѣха, правъ ли бѣше? Отнакъ е излѣзъль човѣкъ отъ рая и досега пѫть му е билъ все кривъ. Обаче, слѣдъ идванието на Христа на земята, пѫть на мнозина вече е изправенъ. Тия хора вече се връщатъ по обратния пѫть къмъ нова първично състояние, въ което сѫ били нѣкога. Тѣ сѫ на пѫть вече да влѣзватъ въ рая. Христосъ е границата, при която чо-

външкото съзнание минава отъ едно състояние въ друго. Този процесъ на съзнанието, наричаме „просветление на душата“. Христосъ е пътът на душитѣ къмъ Бога. Въ свѣтлината, която Христосъ донесе на свѣта, може да се разграничи обикновеното отъ просветеното съзнание на хората. Слъдователно, новиятъ пътъ, който се очертава отъ Христовата свѣтлина, се отличава съ слѣдното качество: въ всѣка душа, която влѣзе въ този пътъ, се заражда непрѣодолимо желание да върви напрѣдъ. И тогава, никакъ сила не е въ състояние да спре тази душа отъ нейния пътъ. Това желание е толко силно, колкото е силно течението на водата, която слиза по наклонъ. Каквото прѣпятствие да турите на тази вода, тя продължава безспирно да тече. Нѣма прѣпятствие въ свѣта, което може да спре душата въ нейния стремежъ да върви къмъ Първоизточника на живота. Защо? — Понеже стремежътъ ѝ е силенъ.

Казвамъ: не се плашете отъ прѣпятствията въ живота си! Вървете къмъ великата цѣль, къмъ новите велики разбирания, чрѣзъ които ще влѣзете въ новата наука на живота. Придобиете ли новото съзнание, ще знаете, какъ да наредите живота си на земята: ще знаете, какъ да се обличате, какъ да се храните, какви жилища да си правите, какъ

да възпитавате дѣцата си; ще знаете новите начини и методи за възпитание на цѣлото общество. Нѣкой питат: „Трѣбва ли да се откажемъ отъ живота? Не е въпросътъ за отказване. Животътъ е необходимостъ за всички. Той е вжтрѣшно проявяване на Първичната Причина. Обаче, животътъ трѣбва да се разбира отъ гледището на новата свѣтлина. Пътътъ, въ който Богъ прониква, не трѣбва да се изкривява; служенето, като задача на всѣка душа, не трѣбва да се избѣгва. Никой не трѣбва да се мѣси въ работите на другия. Онѣзи, които се мѣсятъ въ работите на другите, не могатъ да бѫдатъ ученици; онѣзи, които не могатъ да пожертвуватъ всичко заради Бога, и тѣ не могатъ да бѫдатъ ученици. Азъ не говоря за жертва, каквато вие разбираете, но за такава, каквато Богъ разбира. При това, не правете жертва за този или онзи човѣкъ, но за себе си, съ съзнание за вашия дългъ къмъ Великото Начало въ живота. Жертвата, която правите, трѣбва да внесе подобрене, подемъ въ живота ви, въ дома ви и въ всички, които сѫ около васъ.“

Мнозина мислятъ, че като се самопожертвуватъ, ще изгубятъ живота си. Да се самопожертвуватъ човѣкъ, това не значи да изгуби живота си. Човѣкътъ на жертвата е силенъ човѣкъ, истински служителъ на Бога. Отъ гледището на новото учение, Първична-

та Причина се схваща като вътръшень потикъ на душата да върви напрѣдъ и все напрѣдъ. Разколебае ли се човѣкъ само за моментъ и спре движението си, въ него настѫпва единъ свещенъ, Божественъ бунтъ, и той чува въ себе си тихъ гласъ, който му говори: „Нѣма да спирашъ, нито ще се отклонявашъ напѣво или надѣсно; всичко си опиталъ. Сега ще вървишъ въ красивия животъ!“ Не е ли смѣшно за младия човѣкъ да търси изъ стаите на своя дѣдо и на своята баба вехтории, потънали въ прахъ? Този прахъ ще го отрови. Казвамъ: запалете всичките вехтории на вашите дѣди и прабаби да изгорятъ и влѣзте въ склада съ нови дрехи! Тамъ ще видите посрещнатъ вашиятъ добри приятели и щѣ ви прѣдложатъ да си изберете костюмъ, какъто искате. Изберете ли веднъжъ новия костюмъ, нѣма вече да го съблигате. Облѣчете ли вѣднъжъ новия костюмъ на съзнанието, нѣма вече съблигане. Колкото и да ритате въ този костюмъ, той повече се закрѣпва. Това значи: служите ли съзнателно на Бога, вие ще придобиете Новия Животъ; откажете ли се да служите на Бога, ще изгубите този животъ, и отново ще облѣчете старите си дрехи.

Ще видите приведа приказката за „Рибаря и златната рибка.“ Живѣли край морето единъ баба и единъ дѣдо. Бабата била лоша,

сърдита жена, постоянно се карала съ дѣдото, че работилъ малко, и цѣлъ животъ се разправляли съ сиромашията. Праща го тя единъ денъ на морето, да налови много риба — да ядатъ и да остане за проданъ. Отива дѣдото тѣженъ на морето, хвѣрля мярѣжата, нищо не може да хване. Въ това време една златна рибка излиза отъ морето и запитва дѣдото: „Защо си тѣженъ, дѣдо? — Имамъ една лоша баба, изпрати ме да ловя риба, но ето, нищо не мога да хвана. — Върви си, дѣдо, въ кѣши, и не се беспокой. Ще имашъ риба, колкото искашъ. Връща се дѣдото дома си и намира много риба. Пита го бабата: „Дѣдо, отдѣ доидоха тия риби?“ — Като хвѣрлятъ мярѣжата, една златна рибка излѣзе отъ водата и като ме запита, за какво съмъ дошълъ, каза ми да се върна домаси, тя ще ми изпрати много риба. — Ехъти, старъ глупецъ, риба ли трѣбаше да и искашъ? Не виждашъ ли, че коритото ни е счупено, нѣмаме въ какво да перемъ? Хайде, пакъ иди, да и поискашъ ново, хубаво корито. Отива дѣдото на морето, ходи, обикаля покрай брѣга нажаленъ. Рибката пакъ излиза отъ морето и го запитва: „Дѣдо, какво искашъ, защо си нажаленъ?“ — Сърди се моята баба, че съмъ поискалъ риба. Сега ми каза, че имала нужда отъ корито. — Върни се дома си, и корито ще има. Отива си дѣ-

дото, вижда прѣдъ бабата седи ново, хубаво корито. — Глупецъ, защо поиска корито? Не знаешъ ли, че нѣмаме кѣща? Малко ли сту-
дове прѣкарахме толкова години въ тази сру-
тена колибка! Иди да ѝ поискашъ нова кѣща, нови дрехи и покъщнина. Отива дѣ-
дото, по тѣженъ отъ по-рано, обикаля край морето. Рибката го вижда, излиза отъ водата и го запитва: „Какво искашъ, дѣдо, защо си тѣженъ?“ — Моята баба пакъ е недоволна, сега иска кѣща, нови дрехи и покъщнина. — Иди си спокоенъ въ кѣщи, и това ще ви се даде. Отива дѣдото дома си: вижда, вмѣсто старата съборена колибка, нова кѣща, баба-
та облѣчена въ нови дрехи, но още по-недоволна и сърдита. — Старъ дѣртако, защо не поискаш отъ рибката, да те направи царь, а мене царица? Връща се отново дѣдото, оплаква се на рибката отъ своята баба. — И това ще бѫде, дѣдо, ти само не тѣжи. Връща се дѣдото въ кѣщи и намира бабата вече царица, но и този пѫть недоволна. — Защо не поискаш отъ рибката да ни направи като Бога? Отива дѣдото покрай морето, тѣженъ и наскърбенъ, чака, но риб-
ката вече не излиза. Тя се разгнѣвила на старата баба. Връща се дѣдото въ кѣщи и какво да види! — Пакъ старата колибка и бабата насрѣща му съ сѫщите стари дрехи, съ счупено корито, безъ хлѣбъ и безъ риба

— пакъ при сѫщите условия на стария животъ.

Казвамъ: всѣки, който не придобие свѣтлината на новия животъ въ себе си и не разшири своето съзнание, даже и да се домогне Божественото благо, той ще го изгуби. Ние наричаме това благо „любовъ къмъ Първичната Причина на нѣщата.“ Като ви говорятъ идеи, азъ не искамъ учениците на новото, на Божественото учение само да прѣповтарятъ нѣщата, но да бѫдатъ истински носители на великото, което се включва въ това учение. Всички трѣбва да работите съзнателно, за да развиете въ себе си добродѣтели и дарбите, които сѫ вложени въ васъ. Въ Писанието е казано: „Всички трѣбва да бѫдете подобни на Бога.“ Какъ ще се постигне това? — Чрѣзъ усилена съзнателна дѣйност върху себе си.

Това е великата задача за разрѣщение, дадена за всѣки човѣкъ, не само за една година, нито за единъ животъ, но прѣзъ всичките врѣмена на вѣковетѣ. Христосъ казва: „Азъ ще бѫда съ васъ до скончанието на вѣка“. Това подразбира, че прѣзъ всичкото врѣме, докато сте на земята, Той ще ви помога да постигнете вашиятъ възвишени желания, да разработите всички свиси сили и способности. Но кога ще имате помощта на Христа? — Когато вие сте готови да на-

правите всичко заради Бога. Ако можете да направите за Бога всичко, което се изисква отъ васъ, и Богъ ще направи всичко за васъ. Нѣма нѣщо, което да не може да ви се даде и да не се направи за васъ. Не направите ли за Бога това, което се иска отъ васъ, и вие нѣма да получите нищо.

Това е една вжтрѣшна задача, която всѣки ще разрѣши по своему. Разсѫдавайте споредъ това, което Богъ ви е говорилъ въ миналото, както ви говори въ настоящето и както Неговиятъ Духъ ще ви говори въ бѫдещето. Възрастните ученици ще слѣдятъ, додѣ е стигнало пробуждането на съзнанието у младите. Както по плодовете познаватъ, какво е дѣрвото, така и работата на младите е резултатъ отъ работата на възрастните. Сѫщото нѣщо се забѣлѣзва и въ училищата съ учителите и учениците. Когато нѣкой е назначенъ за първа година учителъ, резултатътъ отъ работата му е по-слабъ въ сравнение съ този, когато е учителствувалъ вече 4 — 5 години. Освѣнъ това и положението на първите ученици, постѫпили въ училището е при по-трудни условия, отколкото на тия, които постѫпватъ по послѣ. За тѣхъ има повече пособия, повече удобства и затова имать по-добри резултати. Сега и вие, които вървите въ духовния путь, се намирате при по-леки условия. Васъ посрѣщатъ

наврѣдъ съ финикови вѣйки. Обаче, ония, които минаха прѣди васъ, прѣкараха голѣми мѫчения и страдания. Тѣ дадоха тақива жертвии, каквито вие не можете да си представите. Отъ васъ не се изискватъ сѫщите жертвии, но нови жертвии, съ които да дадете примѣръ на подрастващото поколѣніе.

Сега, азъ ви желая да имате абсолютно, положително вѣрую за нѣщата и да не се критикувате. Ако сте недоволни, и отъ васъ ще бѫдатъ недоволни; ако обичате, и васъ ще обичатъ; ако вѣрвате въ Великото начало на живота, и въ васъ ще вѣрватъ; ако сте справедливи къмъ другите, и къмъ васъ ще бѫдатъ справедливи. Такъвъ е Божествениятъ законъ. Спрѣмо всички хора Богъ постѫпва така, както и тѣ постѫпватъ къмъ Него. Съмнѣвате ли се въ Него, и другите хора ще се съмнѣватъ въ васъ; обичате ли Го, и хората ще ви обичатъ; считате ли Го съвършенъ, вие ще можете самъ да си поправите по-грѣшките. Ако Богъ бутне нѣкоя ваша по-грѣшка, тя веднага изчезва и вмѣсто нея се явява нѣщо хубаво и красиво.

Отъ разположението на къмъ Великия принципъ въ живота зависи и подобренето на нашия животъ. Това е мѣрилото за нѣщата. Младите трѣбва да приложатъ тази мѣрка въ живота си, а старите да вървятъ слѣдъ тѣхъ. Отъ младите се изисква смѣлостъ, а отъ старите

— смирене. Въ какво седи това смирене?

— Понеже младиятъ обича повече да говори, стариятъ тръбва да се смири, внимателно да го изслушва. Изкуство е да можешъ да изслушашъ човѣка. За всичко е нужно прѣчистване на съзнанието, да дойдете до възкресънието, да възстановите вжтрѣшната връзка съ Първичната Причина, за да разбирате, въ какво седи Нейната воля и да я изпълнявате. Много хора казватъ, че вършатъ волята Божия, но дълго време ще мине, докато разбератъ Истината по този въпросъ. Казваътъ съмъ ви, че Божественото учение е учение на живия опитъ. Затова, не е достатъчно само говорене, но главно приложение се изиска. Когато човѣкъ се заеме съ приложението на това учение, ще дойдатъ редъ противорѣчия въ живота му, но тъ сѫ въ реда на нѣщата. Не е лесно за юнака да подигне тежъкъ товаръ. И той тръбва да направи усилие, но нѣма да отстъпи на товара.

Казвамъ: не туряйте правилата, които ви давамъ, като спѣнка въ вашия животъ. Казвате: „Ние знаемъ тия работи“. — Не, човѣкъ знае само това, което е опиталъ и отъ кое то има плодъ. Напримеръ, едва сега ние вкусваме отъ плодоветъ на всичко това, кое то Христосъ е проповѣдавалъ прѣди 2000 години. Колко малко е направило християнството отъ 2000 години насамъ! Какво

ще постигне съвременното християнство? Казвате, че християнството още не е идеалъ на цѣлото човѣчество. — Така е. Между хората още не е събудено силното желание за самопожертвуване. Ако рече нѣкой да се самопожертвува, веднага слѣдъ това ще се роди и човѣшкото, че даль повече, отколкото тръбва. Приложи ли се Божественото учение, всички хора тръбва да работятъ заедно, доброволно, всѣки споредъ силитѣ си, и всичко, което се придобие отъ общата работа, да се разпрѣдѣли равномѣрно въ живота. Тогава, всѣки, който работи за Бога, ще има общото съдѣйствие. Каквото направи той, всички ще му сърадватъ. Ако си направи кѣща, другитѣ ще се радватъ; ако напише нѣщо, всички ще го харесатъ; ако говори нѣщо, ще го изслушватъ съ внимание, безъ да го критикуватъ. Това тръбва да бѫде идеалъ за всички!

Ние говоримъ за вжтрѣшните придобивки. Приятно е да срецнешъ душа чиста, откровена, която говори безъ прѣувеличение или намаление на фактитѣ! Приятно е да срецнешъ душа, постѣпнѣла на която се диктуватъ отъ Любовта! Който дойде при такъвъ човѣкъ, той ще го приеме съ радостъ, като го покани въ специална за него удобна, чиста стаичка. Ще му даде ключа отъ тази стаичка и ще го покани да

влѣзе вътре. Да имашъ за всѣки човѣкъ специално място въ своята душа — това трѣбва да бѫде идеалъ за всички, които учатъ и прилагатъ Христовото учение! Така постъпва само онзи човѣкъ, на когото съзнанието е пробудено. Всѣки човѣкъ трѣбва да има силно желание да приготви въ себе си специална стаичка за своя Учителъ и специални стаички за приятелите си. При това положение нѣма да излѣжватъ никакви противорѣчия.

Мнозина казватъ: „Ние се молимъ на Бога. Горещи молитви отправяме за нѣкой работи, но молитвата ни не се приема“. По колко пжти се молите за едно и сѫщо нѣщо? — По много пжти. — Значи, не знаете да се молите. Когато отидете при нѣкой великъ хирургъ, има ли нужда да се молите по нѣколко пжти, за да ви излѣкува? Кажете му само веднъжъ: „Господинъ докторе, азъ ще ти платя, колкото искашъ, направи заради мене това, което ти считашъ, че е най-добро!“ Кажете ли така, платите ли, колкото иска, молбата ви ще бѫде изпълнена. Това показва, че този боленъ има довѣрие въ лѣкаря и затова не го моли по нѣколко пжти. Дойде ли нѣкой боленъ при лѣкаря и настойчиво го моли по нѣколко пжти да му помогне, безъ да му заплати, той нѣма да получи никаква помощъ. Това показва,

че този боленъ се съмнява въ лѣкаря. По сѫщия начинъ и Богъ не обича да Му се налагаме. Искайте, молете се, но не се налагайте. Ако вашите желания не сѫ съгласни съ Божията воля, Богъ никога нѣма да ви отговори.

Да допуснемъ, че нѣкой баща има синъ, за когото е опрѣдѣлено на еди каква си възрастъ да замине за другия свѣтъ. Този синъ причинява голѣми неприятности на своите родители, но въпрѣки това, бащата плаче, моли се да остане синътъ му живъ. Молбата му се чува, и синътъ остава да живѣе на земята. Нѣкога става и обратното. Нѣкой баща има добъръ синъ, който тежко заболява и прѣстои да замине за другия свѣтъ. Бащата не се моли за оздравяването на сина си, не вѣрва въ молитвата, и синътъ му заминава за другия свѣтъ. Слѣдътъ заминаването на сина, голѣми нещастия сполетяватъ бащата. Значи, онзи, който трѣбва да замине, остава да живѣе; онзи пѣкъ, който трѣбва да остане живъ, заминава.

И сега, азъ желая на онѣзи отъ васъ, които трѣбва да останатъ — подразбирамъ вашата душа, вашето съзнание — да останатъ на земята като носители на новото учение. За да бѫдете носители на Божественото учение, въ пълния смисълъ на думата, вие трѣбва да бѫдете здраво въоружени съ новите раз-

бирания, съ методите на Любовта и съ законите на Мъдростта. Висока е мисията на учениците!

По какъвъ начинъ можемъ да изпълнимъ своята мисия, своето предназначение на земята? — Въ новия път, по който вървите, има много начини и методи за постигане на вашите желания и за разрешение на задачите въ живота ви. Всъки ще разрешават задачите си самъ за себе си. Никой няма право да се мъси въ работата на другите. Заприятъръ, някой човекъ е учител, или чиновникъ някаждъ, обаче, иска да служи на Бога. Среща го единъ неговъ приятел и му казва: „Щомъ искашъ да служишъ на Бога, напусни службата си, напусни дома си и иди да проповедвашъ“ Казвамъ: всъки да остане на своя постъ, и при това положение да служи на Бога. Разните служби, които заемате, съ условия, елементи, необходими за разрешение на задачите ви. Когато се говори за напуштане на дома, това е идея, която може да се разгледа въ тъсенъ и широкъ смыслъ на думата. Въ тъденъ смисъл напуштане на дома подразбира отделяне на бащата или майката отъ своите близки. Въ такъвъ случай, бащата или майката иматъ право да сторятъ това, само следъ като осигурятъ напълно близките си. Въ широкъ смисъл напуштане на дома подразбира отиване отъ едно място на друго.

Мнозина питатъ: „Какъ може човекъ да придобие свободата си?“ — За да дадешъ свободата на човека, ти тръбва да му върнешъ всичко, което си му взель. Ако този човекъ е вложилъ чувства въ тебе, своята любовь, ти тръбва да му я върнешъ. Ще кажешъ: „Приятелю, когато дойде при мене, ти вложи въ моята банка един-колко си капиталъ. Сега, понеже ние тръбва да бъдемъ свободни, ще се раздълимъ, като братя, по любовь, за което азъ ще върна вложението отъ тебе капиталъ, заедно съ лихвите по 10 %. И послѣ, каквото азъ съмъ вложилъ въ тебе, по същия начинъ ще ми го върнешъ.“ Каквото правите, да биде удобрено отъ Господа, а не отъ хората.

Съвременните хора се стремятъ къмъ богатство, като казватъ: свободенъ може да биде само богатиятъ човекъ. Кой е богатъ човекъ? Ако натоварятъ единъ оселъ съ скъпоцънни камъни, богатъ ли е той? — Богатъ е само онзи човекъ, който разумно използува Божиите блага. Въ това отношение, истински богати съ великиятъ хора, светиите, праведните хора, ангелите, арахангелите. Ако изпратите едно писмо до ангелите или арахангелите съ молба да ви изпратятъ някаква парична помощъ, тъ чѣма да ви отгответъ.

ворята. Защо? — Понеже нѣматъ прѣми об-
щения съ васъ. Ангелитѣ иматъ отношения
съ хората чрѣзъ растенията, които сѫ тѣхни
дѣца. Арахангелитѣ иматъ отношения съ хо-
рата чрѣзъ млѣкопитающите, които сѫ тѣх-
ни дѣца. Слѣдователно, каквito сѫ отноше-
нията на хората къмъ растенията и живот-
ните, такива сѫ отношенията на ангелитѣ и
арахангелитѣ къмъ тѣхъ.

Какво ще каже съвременния човѣкъ по-
този въпросъ? Той ще се очуди на това и
ще отрече тази връзка между растенията и
ангелитѣ, както и между животните и ара-
хангелитѣ. Питамъ: на какво основание тога-
ва човѣкъ се счита Синъ Божий? Ако човѣ-
кътъ, облѣченъ въ тази плѣть, която умира,
може да се нарече Синъ Божий, защо на сѫ-
щото основание и растенията да не сѫ си-
нове на ангелитѣ? Значи, както въ човѣка
има единъ вътрѣшъ образъ, въ който се
включва Божествената проява, така и въ рас-
тенията и животните има такъвъ вътрѣшъ,
по-високъ произходъ отъ този, който вижда-
ме въ външната имъ форма. Тази чърта у
растенията на самопожертвуване е Божествен-
ото начало въ тѣхъ. Тѣ се жертватъ за хра-
на на по-високо стоещи сѫщества отъ тѣхъ
— хора и животни. Когато растенията се жер-
твуватъ за по-високо стоещи отъ тѣхъ сѫщес-
ства, тѣ сѫщеврѣменно се ползватъ, понеже-

висшите сѫщества трансформиратъ тѣхните
енергии. Хората пъкъ, отъ своя страна, ко-
гато умирятъ, оставятъ тѣлата си, като посо-
бия на други, по-низко стоещи сѫщества
отъ тѣхъ, за да напрѣдватъ въ своя путь.

И тъй, идеалътъ на всички хора трѣбва
да бѫде любовъ къмъ Бога, не прѣсилена,
но естествена, по добра воля и по вътрѣ-
шъ потикъ. Вие тѣрсите Бога, само когато
сте въ нужда. Това всѣки е провѣрилъ. До-
като сте здрави, силни, богати, учени, не Го
тѣрсите. Изгубите ли всичко това, вие за-
почвате да Го тѣрсите, и Той ви проговоря.
Когато не чувате Божия гласъ, причината се-
ди въ това, че сте облѣчени въ много дре-
хи, които се явяватъ като прѣпятствия въ
живота ви. Прѣмахнете ли тия дрехи, прѣ-
пятствията, веднага ще се свържете съ Бо-
жественото съзнание.

Казвамъ: когато нѣкой страда, нека не
се отчайва, но да знае, че това е благоприя-
тенъ моментъ въ неговия животъ да се свър-
же съ Великото Начало въ свѣта, да чуе
гласа Му. Богъ е въ сила да прѣвърне всѣ
 зло въ добро за онѣзи, които Го любятъ.
Той е въ сила и мъртвия да възкръси. Дока-
то човѣкъ се освободи отъ материалните
връзки, отъ връзки си съ свѣта, той много
го пажи трѣбва да умира и да възкръсва,
много пажи трѣбва да се ражда и прѣражда.

Онова, което може да освободи човѣка отъ неговата сѫдба, това е любовта му къмъ Бога, чрѣзъ която ще научи закона на служенето. Когато човѣкъ рѣши и започне да служи на Бога, тогава той се освобождава отъ своята тежка сѫдба, отъ тѣмното робство, въ което е изпадналъ. Този денъ ще паднатъ и оковите, които свързватъ нозѣтѣ му.

Сега, приложете всички ваши хубави желания и свѣтли мисли! Бѫдете смѣли и рѣшителни, и Божието благословение ще дойде върху васъ! Помощъта ще ви дойде първо чрѣзъ добрите хора на земята, които Павелъ нарича светии. Свържете се съ всички добри хора, които работятъ съ любовъ за Божието дѣло, безъ разлика на тѣхната народност, или на тѣхното религиозно вѣрою. Само така ще разбере човѣкъ, защо е дошълъ на земята. Единъ е идеалътъ на всички хора — любовъ къмъ Бога и изпълнение на Неговата воля. Проникне ли се отъ този идеалъ, човѣкъ ще намѣри и своето място.

Желая на всички да бѫдете родени отъ Бога! Казвате: „Още не сме родени отъ Бога.“ — Ще се родите! — Не сме възкръснали. — Ще възкръснете! — Не сме силни. — Ще станете силни! — Нѣмаме знания. — И знания ще имате! Всичко старо въ васъ трѣбва да изчезне. Само една Божествена искра трѣб-

ва, за да изгори! Казано е въ Писанието: „Богъ ще създаде нова земя и ново небе, а старата ще изчезне, ще изгори.“ Това, което Богъ прави, и ние трѣбва да направимъ. Богъ ще изгори старата земя, и ние трѣбва да изгоримъ старата земя въ себе си. Богъ създава нова земя, и ние трѣбва да създадемъ нова земя.

Христосъ казва: „Както Отецъ ми работи, така и азъ работя“. Каквото синътъ вижда отъ баща си, това и той прави. И ние, като Синове Божии, ще правимъ точно това, което нашиятъ Баща прави. Само така можемъ да бѫдемъ силни, мощни, не само за единъ денъ, но прѣзъ всичките врѣмена и епохи.

Вторникъ, 5 ч. с.

10 юли-

Къмъ свобода!

„Истината ще ви направи свободни.“

Степенъта, до която е достигнало съзнанието на съвременното човъчество, се отбълъзва съ силенъ стремежъ къмъ свобода. Въ такъвъ случай, недоволството, което се ражда въ човъшката душа, произтича отъ външнитѣ и вътрешнитѣ ограничения на човъка. Всъки човъкъ тръбва да се справи съ ограниченията, на които се натъква. Въ това се заключава философията на живота. Една отъ задачите на човъка е да си обясни причинитѣ за външнитѣ и вътрешнитѣ ограничения въ живота.

Дълъгъ не е да се спиратъ върху причинитѣ на ограниченията, но ги разглеждамъ като величини, които тръбва да се разрѣшатъ. Дали тия величини сѫ реални или нереални, това е второстепенъ въпросъ. Важното е, че и въ единия, и въ другия случай тѣ ограничаватъ човъка. Запримѣръ, дохожда при тебе единъ човъкъ и ти казва, че вънните слѣдятъ трима души, искатъ да те уби-

ятъ. Това може да е истина, може и да не е истина, обаче, веднъжъ влъзла тази мисъл въ твоя умъ, ти вече се беспокоишъ, страхувашъ се, цѣла нощъ треперишъ, не смѣешъ да излѣзешъ вънъ отъ кѫщи. Кое те е накарало да треперишъ цѣла нощъ? — Лъжата.

Другото положение е слѣдното. Ти си бѣденъ човѣкъ, нѣмашъ петь пари въ джоба си, но дохождатъ трима твои познати при тебе и казватъ: „Знаешъ ли, че единъ богатъ, насъкоро дошълъ отъ странство, иска да ти помогне, да ти даде една голѣма „сума“! Ти веднага се зарадвашъ, цѣла нощъ не можешъ да спишъ, все очаквашъ момента, когато този човѣкъ ще влѣзе въ стаята ти. И това нѣщо не е вѣрно. Значи, нереалността има двѣ страни: „красива и некрасива! Ето защо, всички ще се стремите да се освободите и отъ красивитѣ, и отъ не-красивитѣ нѣща въ живота.

„Истината ще ви направи свободни“.

Да придобиешъ Истината, това подразбира вѫтрѣшно знание, вѫтрѣшно разбиране на живота. Свободата е потрѣбна за проявяването на живота, но въ това проявяване има редъ противорѣчия. Прѣдставете си, напримѣръ, че вие срѣщате на улицата единъ човѣкъ красивъ, снаженъ, силенъ. Дѣто и да се яви всрѣдъ обществото, на всички обръ-

ща внимание. Той се радва, мисли си, че като него други нѣма. Докато неговата красота не е засѣнчена отъ другъ, той е щастливъ. Дойде ли, обаче, другъ, по-красивъ отъ него, щастието го напушта, той вече остава на вторъ планъ. Красотата и силата на по-хубавия човѣкъ хвърлятъ тѣмно петно, сънка върху съзнанието на първия, и той остава недоволенъ. Отъ философско гледище, коя е причината за недоволството въ дадения случай?

Сега щѣ ви изнеса друго противорѣчие, което се срѣща въ живота. Вървите по уличата и виждате единъ грозенъ, слабъ човѣкъ. Дѣто мине, на всички обръща внимание; всички му се смѣятъ, подиграватъ го. Този човѣкъ разбира това и страда, скърби. По едно врѣме, отнѣкждѣ се задава другъ човѣкъ, още по-грозенъ отъ първия, и всички спиратъ погледа си върху него. Тази голѣма грозота произвежда радостъ въ душата на по-малко грозния човѣкъ, и той си казва: „Азъ мислѣхъ, че съмъ най-грозниятъ човѣкъ въ свѣта, а то, имало и отъ мене по-грозни“. Питамъ: защо красотата и силата на човѣкъ, по-красивъ отъ васъ, ви произвежда скрѣбъ? И защо грозотата и безсилието на човѣкъ, по-грозенъ отъ васъ, ви произвежда радостъ, вместо съжаление? Това сж въпросъ, съ които вие трѣбва да се справите. То-

ва сж положения, които съществуват въ свѣтъ, дѣто отсѫтствува свободата.

Казвамъ: когато намѣрите, че нѣкой човѣкъ е по-красивъ отъ васъ и страдате, или когато намѣрите, че нѣкой е по-грозенъ огъ васъ и се радвате, това показва, че разглеждате нѣщата разединено, безъ нѣкаква връзка между тѣхъ. Схващате ли предметите и явленията въ живата природа разединено, тѣ не водятъ къмъ една обща цѣль. Едно трѣбва да знаете: Истината става понятна само тогава, когато между всички нѣща съществува единство. Истината е само една!

Ще ви приведа единъ примѣръ за изяснение на тази мисълъ. Представете си, че хиляди хора, жадни, съ застъхнали гърла, въртоглъмъ изворъ съ чиста, кристална вода. Всички тия хора едноврѣменно се зарадватъ на извора. Защо? — Понеже всички могатъ свободно да се настанятъ около извора и да утвърдятъ жаждата си. Всички могатъ да участвуватъ едноврѣменно въ тази обща радостъ. Та когато говоримъ за Истината, ние подразбираме, именно, цѣлокупността въ схващане на нѣщата и идеите. Истината означава такова нѣщо, отъ което всички могатъ да се ползватъ и предъ която всички се чувствуватъ свободни. Отъ какво? — Отъ жаждата, която до този моментъ ги мѣчеше.

Още отъ какво се освобождаватъ? — Отъ вътрѣшното бессилие, което жаждата имъ причиняваше.

Мнозина си правятъ заключения, като казватъ: „Не струва да се говори Истината!“ Питамъ: трѣбва ли жадниятъ да каже, че не струва да се ходи при извора? Не, жадниятъ човѣкъ, като намѣри извора, трѣбва да се напие отъ неговата чиста, нектарна вода и да благодари, че го е намѣрилъ. И затова, когато нѣкой казва, че не трѣбва да се говори Истината, той не разбира сѫщността на Истината. Тъй както жадниятъ, като отиде при извора и пие отъ неговата вода, се чувствува свободенъ отъ жаждата и бессилието, така и Истината прави човѣка свободенъ. Да разбираме Истината, това значи да разбираме своето положение като красиви и като грозни, като силни и бессилни. Ако не разбирате дѣлбокия смисълъ на красотата и на грозотата, какво благо ще допринесе нѣкому вашата красота, или какво нещастие ще допринесе нѣкому вашата грозота?

За изяснение на мисълта ще ви приведа съѣдното сравнение. Допуснете, че нѣкой човѣкъ има хубава копринена дреха, красиво ушита, но той я облича, когато температурата вънъ е 32° подъ нулата. Другъ човѣкъ има, вълнена дреха, отъ прости платъ, лошо ушита, и той я облича въ сѫщия денъ, ко-

гато е 32° подъ нулата. Значи, първиятъ човѣкъ въ дадения случай прѣставлява красотата, а вториятъ — грозотата. Кой отъ тия двамата е за прѣпочитане прѣдъ тази ниска температура: красивиятъ или грозниятъ? Сега ще поставя въпроса въ друга форма: ако единиятъ е красивъ, но нѣма добродѣтели въ себе си, а другиятъ е грозенъ, но добродѣтеленъ човѣкъ; кой отъ двамата е за прѣпочитане? Та когато разглеждамъ външната страна на красотата и на грозотата, ние си съставяме криви, лъжливи понятия за нѣщата. Красотата у насъ трѣбва да бѫде като свѣтлината. Тя трѣбва да бѫде образъ на вѫтрѣшния животъ въ човѣка, а не само като външна форма.

Питамъ: какво заключение ще извадите отъ тѣзи двѣ положения, които ви се изтъкнаха? Нѣкои ще кажатъ: „Човѣкъ не трѣбва да бѫде нито грозенъ, нито красивъ.“ Но, човѣкъ трѣбва да бѫде красивъ! Човѣкъ трѣбва да бѫде и грозенъ! Чудни сѫ хората! Човѣкъ трѣбва едноврѣменно да бѫде и красивъ, и грозенъ! Красотата и грозотата сѫ двѣ положения за човѣка. Тѣ сѫ толкова необходими смѣни въ живота, колкото сѫ необходими денътъ и нощта.

Нѣкои учени казватъ, че растенията се развиватъ и растатъ главно при дневната свѣтлина. Не, при дневната свѣтлина расте-

нията само събиратъ енергия, безъ да растатъ, а вечеръ, при нощната тъмнина, тѣ обработватъ събраната енергия и тогава растатъ. Значи, дневната свѣтлина служи на растенията като условие за възприемане на енергия, а нощната тъмнина имъ служи за обработване на тази енергия.

Казвамъ: когато се намѣримъ въ тъмнина, при неблагоприятни условия на живота, ще има какво да обработваме. Тогава ще обработваме енергията, която сме възприели при свѣтлината, при благоприятните условия. Значи, всѣки човѣкъ, който попадне при процеса на неблагоприятните условия въ живота, ще има, какво да работи. Запримѣръ, богатите хора сѫ при условия да работятъ, но не работятъ. Богатиятъ човѣкъ може да се уподоби на онзи турчинъ, който седи облѣченъ въ своята източна роба, съ чалма на глава, прѣдъ него наргилето — водата клокочи въ шишето, димътъ излиза отъ устата му, а той само клати глава и казва: „Всичко, което Богъ е направилъ, е добро!“ Защо? — Наргилето седи прѣдъ него. Сиромахътъ пѣкъ може да се уподоби на онзи турчинъ, който нѣма наргиле и казва: „Господи, какво ще се прави безъ наргиле на този свѣтъ? Този, който има прѣдъ себе си наргиле да му дими, той разрѣшава добрѣ въпроситѣ, ами азъ, какво да правя?“

Чудни сж съвръменнитѣ хора, като мислятъ, че безъ наргиле животътъ нѣма смисълъ. Ще ви приведа единъ примѣръ, да видите, кое е наргилето за майката. Нѣкоя мома се оженила, но нѣма дѣца. Тя седи тѣжна, замислена, казва си: „Нѣмамъ наргиле да ми дими!“ Наргиле е дѣтето, за което тя мечтае. Друга мома, като се ожени, роди 4—5 дѣца, на които се радва, благодари на Бога за тѣхъ, смучи наргилето и казва: „Всичко, което Богъ е направилъ, е добро! Хубаво е, като имамъ това дѣтенце! Малко е днесъ, но то ще порастне, голямо ще стане, ще се изучи, ще ме гледа на старини.“ Мисли, разсѫждава тя, и наргилето прѣдъ нея дими. Това сж специфични схващания за живота. Яко мислите, че дѣтето, въ тази форма, ще ви освободи, вие се лъжете. Нѣма единство между вашите разсѫждения и фактите въ дѣйствителния животъ. Дѣтето расте и пораства, изучва се и нито ви гледа, нито може да ви освободи отъ ограничителните условия на живота. Всъки самъ може да се освободи отъ тия условия. Какъ? — Като възприеме и възлюби Истината. Истината ще ви направи свободни.

Богатиятъ турчинъ седи прѣдъ наргилето, водата клокочи въ шишето, той смучи, димъ излиза отъ устата му, и си размишлява. Слѣдъ това си пийне едно кафен-

це и казва: „Аллахъ! Вие се смятете на този турчинъ, но казвамъ: понѣкога и съвръменнитѣ хора сж така смятани въ схващанията си за идейния животъ. Тѣ мязатъ на тѣзи източни народи. И тия нѣща сж хубави, но не сж сѫществени. Тѣ сж връменни, прѣходни положения въ живота на човѣка. Както бѣдните може безъ наргиле, така и богатиятъ може безъ него. Истински идеенъ животъ е този, безъ който не могатъ нито богатиятъ, нито бѣдните. Правилни разбирания за живота сж тѣзи, които сж еднакви и за бѣдния, и за богатия. И бѣдните, и богатиятъ, при каквито условия на живота и да се намиратъ, едновръменно трѣбва да кажатъ: „Жivotътъ има смисълъ! Всичко, което Богъ е направилъ, е добро.“

Сега ще ви приведа сѫщото положение въ друга форма. Седи нѣкой желѣзарь прѣдъ огнището съ своя мѣхъ и съ чука си; духа мѣха, желѣзото се нагорещява и вместо да го хваща съ ржка, хваща го съ клѣщи и го удря съ чука. Отъ това желѣзо излизатъ искри. Това е наргилето на турчина, което въ рѣцѣ на ковача се е видоизмѣнило въ желѣзо. Бѣдните човѣкъ, който по-рано съжаляваше, че нѣма наргиле да му дими, сега се радва, че има пособия: огнище, мѣхъ, чука и желѣзо, което туря на наковалнята и чука. Отдалечъ се чува: трака-трука! Чукътъ

работи върху желъзото. Значи, когато съединимъ противорѣчията въ едно цѣло, ние на-
мираме, че всички нѣща иматъ свое опрѣдѣ-
лено прѣназначение. Когато нар吉林ето се
прѣвѣрне въ фабрика, или въ работилница,
или въ ковачница, или въ житница, тогава
и противорѣчията сами по себе си ще се
осмислятъ. Казвате: „Какво трѣбва да пра-
вимъ съ противорѣчията въ живота?“ — Да
се осмислятъ. Ако нѣкой човѣкъ е грозенъ,
той трѣбва да осмисли своята грозота. Въ
какво отношение грозотата на човѣка може
да бѫде полезна?

Въ простия народъ сѫществува убѣждение, че красивите хора сѫ приятни на всички, че говорятъ добре, увлѣкателно. Тогава какви сѫ грозните хора? — Тѣ сѫ работливи, спо-
собни. Грозотата е само външенъ процесъ,
външна обстановка на нѣщата. Работата е
направила хората грозни. Хора, които рабо-
тятъ съ години, имать черни лица, корави,
мазолести рѣзи. Тия хора пѣкъ, които сѫ
красиви, още не сѫ започнали своята работа.
Като видя нѣкой красивъ човѣкъ, отъ мое
гледище, азъ вадя заключение, че на този
човѣкъ прѣстои велика работа въ свѣта,
която той още не е започналъ. Като видя
нѣкой грозенъ човѣкъ, казвамъ: той работи
вече, но има още много да работи. Грозотата
у него е привидна, дължи се на външните

условия на живота, които сѫ хвърлили из-
вѣстна сѣнка върху него. Прѣмахнатъ ли се
външните условия, и грозотата изчезва.

Понѣкога азъ изяснявамъ доброто и ло-
шото, красотата и грозотата и по другъ на-
чинъ. Казватъ за нѣкого: този човѣкъ е грѣ-
щенъ, т. е. грозенъ. Не, той е отличенъ чо-
вѣкъ, но животъ е хвърдилъ извѣстна
сѣнка върху него. За другъ нѣкой казватъ:
този човѣкъ е праведенъ, т. е. красивъ. Спо-
редъ мене, праведенъ човѣкъ е този, който
още не е грѣшилъ, не е влѣзълъ въ живота
да работи. Той е още при баща си, при май-
ка си, при братята си, при сестрите си, но
като влѣзе въ общия животъ, и върху него-
виятъ животъ ще се хвърлятъ сѣнки. Каз-
вамъ: това е едно схващане, което ще ви
освободи отъ обезсърдчения въ живота ви.

Азъ виждамъ сега и млади, и стари, кои-
то казватъ: едно врѣме бѣхме красиви, а
сега погрознѣхме. Едно врѣме бѣхме добро-
дѣтелни, а сега се огрѣшихме. Прѣдставете
си домъ, въ който и бащата, и майката, и дѣ-
цата, и слугите сѫ красиви, но нѣматъ хлѣбъ
да ядатъ. Питамъ: като се гледатъ всички
помежду си и намиратъ, че сѫ красиви, как-
во ще излѣзе отъ тази красота? Бащата ще
дойде при сина си и ще му каже: „Погледни.
лицето ми!“ Синътъ ще го погледне веднъжъ,
два, три и повече пъти, но ще може ли да

се задоволи отъ красивото лице на баща си? Той ще иска хлъбъ. Красотата нѣма да го задоволи. Една турска поговорка казва: „Добро е да гледашъ красивъ човѣкъ.“ Обаче, въ дадения случай, между тѣзи красиви хора най-послѣ ще се появи недоволство. Сѫщиятъ законъ се отнася и до ученитѣ, до добрите хора. Въ това отношение и тѣ представляватъ красивите хора въ свѣта, но ако никой не работи, между тѣхъ ще се роди недоволство. Защо? — Хлъбецъ нѣма. Нѣкой казва: „Азъ съмъ добъръ човѣкъ.“ — Хлъбецъ имашъ ли? — Нѣмамъ. Тогава и азъ ще му кажа, че съмъ добъръ човѣкъ. И той веднага питатъ: „Хлъбецъ имашъ ли?“ — Нѣмамъ. Въ дадения случай настъ не ни интересува добротата, нито красотата на човѣка. Ние търсимъ въ него друго качество, което той е придобилъ. Добротата и красотата сѫ външната страна на живота. Ние го питаме: „Имашъ ли малко хлъбецъ?“ — Нѣмамъ. — Ама азъ съмъ учень човѣкъ! — Значи, красивъ човѣкъ си. — Ама азъ съмъ боленъ! — Значи, грозенъ си. Питамъ: какво е това знание, това учение, което не може да ви помогне въ живота? Трѣба да се пазите отъ тѣзи положения.

Нѣкои казватъ: „Ние сме добри хора, но не можемъ да живѣемъ добрѣ.“ Казвамъ: вие сте разрѣшили половината отъ живота.

— Какво трѣба да правимъ? — Да станете грозни. — Какво означава това? — Да отидете на работа. Въ дадения случай грозотата разрѣшава важния въпросъ въ живота — въпросътъ за хлъба. Други казватъ: „Ние сме красиви хора“. — Имате ли какво да ядете? — Нѣмаме. Въ този случай най-малкиятъ синъ иде отвѣнъ одърпанъ, прашенъ, грозенъ на видъ, ходилъ нѣкѫде на работа, но той носи пълна торба на гърба си. Всички тичатъ при него, обикалятъ го, казватъ му: „Грозенъ, си, наистина, но пълна ли е торбата ти?“ — Пълна е. Въ дадения случай този грозенъ човѣкъ разрѣшава въпроса за всички онни сѫществени нужди, които се явяватъ въ душата на човѣка. Този грозенъ човѣкъ разрѣшава всички противорѣчия, отъ които се ражда свободата.

Казвамъ: грознитѣ хора трѣба да носятъ пълни торби на гърба си! Защо? — Нѣма по-лошо нѣщо отъ това, да носи човѣкъ празна торба на гърба си! Нѣма по-лошо нѣщо за грозния човѣкъ отъ това, да носи празна торба! Значи, красивиятъ трѣба да работи, да стане грозенъ, ако иска торбата му винаги да е пълна. И грозниятъ трѣба да работи, ако иска торбата му да не се изпразва. Азъ взимамъ тия противорѣчия като типични образи въ живота на човѣка. Красивиятъ човѣкъ трѣба да включва въ себе си

и контрастното положение, т. е. той тръбва да стане и грозенъ. Това не подразбира, че той тръбва да се роди грозенъ, но той тръбва да работи въ свѣта! Когато човѣкъ работи на физическия свѣтъ, той погрознѣва. Изобщо, физическата работа не дава спокойствие на човѣка. Напротивъ, тя му създава извѣстно беспокойство. Питамъ: какво придобива онази шивачка, която цѣлъ день шие, изкарва съ иглата бодъ слѣдъ бодъ и се разправя съ разни хора? Или, какво придобива онзи писарь, който по нѣколко години наредъ пише по осемъ часа на денъ? Слѣдъ като е прѣписанъ хиляди рѣшения на разни съвѣти, какво е придобилъ въ края на краишата? Какво ще придобие онзи хлѣбаръ, който мѣси хлѣба съ ржцѣтъ си или съ нѣкакви парни машини? Въ края на краишата еднообразната работа убива хората.

Обаче, едно тръбва да се знае: човѣкъ ще дойде до сѫщественото въ живота само по пътя на тѣзи външни механически положения. Онова, което облагородява човѣка, това сѫ малкитѣ додродѣтели, които Богъ е вложилъ въ него. Той тръбва да се стреми да реализира малкитѣ желания въ себе си. Едноврѣменно въ всички хора тръбва да има желание за работа! Това е красивото въ живота. Когато ние знаемъ, че сме удове единъ на другъ, въ всѣки случай доброто

ще бѫде обща цѣль въ живота на всички. Желанието къмъ доброто тръбва да живѣе спонтанно въ всички и да се проявява на вънъ въ всѣки даденъ случай. На основание на сѫщия законъ и Любовта, и Мѣдростъта, и Истината тръбва да живѣятъ спонтанно въ душата на всѣки едного, и при всѣки подходящъ случай да се изявява навънъ, като обща цѣль въ живота на всички разумни сѫщества. Ако любовта на другитѣ хора ни радва, и нашата любовъ ще ни радва; ако красотата на другитѣ хора ни радва, и нашата красота ще ни радва; ако добротата на другитѣ хора ни радва, и нашето добро ще ни радва. Само по този начинъ ние можемъ да бѫдемъ любещи, красиви, добри хора. Другояче ние ще имаме частични схващания за нѣщата, които ще внесатъ въ нась вѫтрѣшното разединение, което ще обезсмисли живота.

Често въ умовете на съвременните хора седятъ извѣстни противорѣчия, които се дължатъ на неразбиране живота, както и прѣдназначенето на всѣко нѣщо въ живота. За да се избавятъ хората отъ тия противорѣчия, тръбва да се изяснатъ нѣкои положения. Напримѣръ, хората не знаятъ, за какво сѫ създадени очитѣ имъ. Тѣ не знаятъ тѣхното специално прѣдназначение, за което сѫ били създадени първоначално. Ще кажете: очитѣ

сж създадени да гледаме съ тъхъ. Какво да се гледа? — Първоначално очитъ сж били създадени да се гледа съ тъхъ славата Богия. Значи, обектъ на човѣшкото зрѣние е Богъ. Обаче, този обектъ днесъ е измѣненъ. И откакъ хората изгубиха този обектъ, тъ обезсмислиха своето зрѣние. Ти гледашъ единъ, втори, трети предметъ, търсишъ нѣщо. Какво търсишъ? — Своята слава търсишъ. Искашъ да намѣришъ онзи, когото обичашъ. Ако го намѣришъ, ти се радвашъ, казвашъ: „Колко се радвамъ!“ Твоето зрѣние вече се осмисля. Ако не го намѣришъ, недоволенъ си и казвашъ: „Изгубихъ си врѣмето!“ Слѣдователно, зрѣнието ви е необходимо, като ставате сутринъ, да потърсите Истината, да я намѣрите, да я пригърнете вжтрѣшно и съ нея да ходите, съ нея да се разговаряте, да бѫдете съ нея въ всичкитъ си мисли и желания. И когато се запитате, какъ да свѣршите еди-каква си работа, Истината ще ви отговори на този въпросъ. Нали сте виждали, какъ работи даровитиятъ ученикъ-художникъ? Учителятъ му седи при него и наблюдава, като му казва само: „Това е така, онова не е така.“ И ученикътъ рисува, мжчи се, коригира. Понѣкога и този ученикъ се намѣри въ противорѣчие — рисува, но работата му не излиза добре.

Казвамъ: като намѣримъ Истината, тя ще

ни направи свободни въ живота. Затова, именно, сж създадени очитъ — да намѣримъ Истината. По сжия начинъ, запитайте се, защо е създаденъ умътъ на човѣка? Защо е създадено сърцето на човѣка? Ние трѣбва да знаемъ, кой е обектътъ на човѣшкия умъ, както и този на човѣшкото сърце. Тъ трѣбва да иматъ обектъ! Азъ говоря за идеенъ обектъ на човѣшкия умъ и на човѣшкото сърце. Ние не подразбираме такъвъ обектъ, който днесъ имашъ, а утръ изчезналъ. Подъ идеенъ обектъ разбирамъ онѣзи първични основни идеи и чувства, които никога не изчезватъ отъ живота.

Сега ще разгледаме нѣкои важни положения въ живота. Понѣкога хората сж недоволни. Защо? — Недоволството не се дѣлжи на това, че хората сж лоши. Редъ причини има, поради които хората сж лоши. Казвамъ, обаче: човѣкъ трѣбва да се роди! Раждането е необходима и важна фаза въ живота на човѣка. Нѣкой казва: „Азъ съмъ роденъ.“ Питамъ: какъ си роденъ, като заекъ ли? Какъ се ражда заекътъ? Той цѣлъ день тича изъ гората, вслушва се. Шумне нѣщо изъ шубръцитъ, и сърцето му веднага трепва. Какво струва това, че си се родилъ като заекъ? Цѣлъ день тичашъ изъ гората, тупкати сърцето, бѣгашъ отъ хрѣтката. Като се освободишъ отъ нея, казвашъ: „Слава Богу,

че се освободихъ! Но утръ ловджията пакъ излиза съ хрътката си на ловъ, и ти пакъ си на щрекъ, тупка ти сърцето.“

Другъ нѣкой казва: „АЗЪ СЪМЪ РОДЕНЪ.“ Като какъвъ си роденъ? — Роденъ си като нѣкой воль. Утръ ще дойде господаръти ти, ще те впрегне, ще ти тури юларъ и ще каже: „Дий, синко!“ Цѣлъ денъ ще работишъ и вечеръта ще се приберешъ въ дама си, ще въздухнешъ и ще си кажешъ: „Слава Богу, освободихъ се!“ Питамъ: такова раждане има ли смисълъ? Хиляди такива сѫществувания има, но тъ не носятъ свободата. Ще се раждашъ и прѣраждашъ, докато най-послѣ дойдешъ до сѫщинското раждане — да се родишъ като царски синъ. Истинското раждане подразбира такова раждане, при което човѣкъ придобива свободата си. Значи, тогава човѣкъ ще прѣстане да се ражда при условия на страданията, които ограничаватъ свободата. Човѣкъ трѣба да стане уменъ! Разбирайте процеса на раждането въ широкъ смисълъ.

„Истината ще ви направи свободни.“

Сега ще ви прѣставя въ образъ Истината, за която ви говоря. Прѣставете си, че вие сте ангелъ, който живѣе на небето, облѣченъ въ своите красиви ангелски дрехи, украсенъ съ своите леки, ефирни крилца и обиколенъ съ слава и величие. Въ това по-

ложение ви поставяте на изпитъ и слѣдятъ, какъ ще го издържите. Прѣдъ васъ наредватъ около стотина души, все красиви, хубаво облѣчени и ви казватъ: „Изберете си отъ тия хора двама, които искате да ви бждатъ майка и баща.“ Питамъ: кого ще изберете за вашъ баща и за ваша майка? Кой ще биде истинскиятъ ви баща? Или коя ще биде истинската ви майка? Между тѣзи 100 души ще срещнете майката и бащата на вола, на заека, на вѣлка, на лъва, на птиците, на бръмбарите, на всички растения, и вие трѣбва да избирате, да познаете вашите истински баща и майка. Обаче, като не можете да ги познаете, затваряте очите си, посочвате къмъ кого и да е отъ тѣхъ, и казвате: „Този е моятъ баща, и тази е моята майка.“ Като слѣзвете на земята, виждате, че вашиятъ баща, когото избрахте, не е толкова великъ, не е толкова красивъ, какъвто си го прѣставяхте. Той е единъ обикновенъ глогъ, облѣченъ само въ бодили. Като неговъ синъ, и вие сте подобенъ на него. Мине нѣкой човѣкъ край васъ, закачите го съ бодливъ си и му скъжсате дрехата. Щомъ постъпвате така, и съ васъ ще постъпятъ по сѫщия начинъ. Намѣри се нѣкой човѣкъ недоволенъ отъ васъ и си казва: „До кога този трънъ ще прави тия пакости? Я да взема една брадва да го отсѣка!“ Взима брадвата и ви отсича.

Вие се чудите, защо ви прѣслѣдватъ толкова много и казвате: „Азъ съмъ толкова добъръ човѣкъ. Никому пакости не правя. Какво искатъ хората отъ мене?“ Казвамъ: башата, когото вие сами избрахте, той ви създаде всички тия нещастия. Вие направихте кривъ изборъ.

Оттукъ ние правимъ слѣдното заключение: кривитъ избори, които ние сами си правимъ въ живота, ни създаватъ хиляди нещастия. Въ Писанието се казва: „Роденъ отъ вода и Духъ.“ Когато на родения отъ вода и Духъ кажатъ да си избере баща и майка отъ тия 100 души, той не прави никакъвъ изборъ. Така е. Прѣставяятъ ли ви 100 души да направите отъ тѣхъ изборъ, казвамъ: не правете никакъвъ изборъ! Христосъ изнася слѣдното положение: „Роденъ отъ вода и Духъ“. Родениятъ отъ вода и Духъ познава своя Баща и затова не прави изборъ. Въ това отношение, водата прѣставлява Божествения животъ. Всѣки човѣкъ, който има въ себе си началото на Божествения животъ, на Божествения Духъ, т. е. разумното начало, той намира, че между всички нѣща въ свѣта сѫществува велико единство. И ако отсѣкатъ този човѣкъ съ брадва, той ще каже: „Азъ избрахъ глога за мой баща въ този животъ, защото имахъ нужда отъ тази опитностъ. Когато нѣкой

човѣкъ мине покрай мене, азъ нарочно ще го закача съ бодлите си“. Той ще ме попита: „Защо ме закачашъ?“ — Искамъ да те опитамъ, какъвъ човѣкъ си. И като го видя, че иде съ брадва да ме отсѣче, казвамъ: признавамъ, че ти си силенъ човѣкъ, защото можешъ да отсѣчешъ тръна. Такъвъ човѣкъ е въ състояние да изправи и своите погрѣшки.

Отъ този примѣръ ние вадимъ заключение за себе си и казваме: въ всѣки човѣкъ, който може да отсѣче единъ трънъ или единъ глогъ, има една добродѣтелна чръта, че той може да изправи своите погрѣшки. Когато ме отсича като трънъ, или като глогъ, съ това той ми прави голѣмо добро, защото ме учи, какъ да изправямъ погрѣшките, които правя. И азъ трѣбва да имамъ брадва, че както този човѣкъ постижва спрѣмо мене, тръна, който закачамъ дрехите на хората и ги късамъ, така и азъ трѣбва да постижвамъ спрѣмо своите вътрѣшни погрѣшки. Само така могатъ да се разрѣщатъ въпросите. Мислимъ ли по другъ начинъ, никакво разрѣщение на въпросите не може да се постигне.

„Истината ще ви направи свободни.“

Вие, и като млади, и като стари, трѣбва да разрѣшавате въпросите на вашия животъ отъ новото гледище, но нѣма да ги разрѣ-

шавате изведенъжъ. Има редъ физически, материални въпроси, които тръбва да разрѣшите; има редъ духовни въпроси, които сѫщо тръбва да разрѣшите; и най-послѣ, има и редъ Божествени проблеми, които тръбва да разрѣшите. Сега се срѣщатъ много хора обезсърдчени, отчаяни, които казватъ: „Боленъ съмъ, не ще мога да постигна своите желания, не мога да уча, не мога да се подвизавамъ духовно.“ Нужно е тия хора да направятъ прѣзъ лѣтото най-малко 60 — 70 водни бани, да се изпотятъ, да се прѣчисти тѣлото имъ, за да добиятъ необходимото за тѣхъ здраве и сила. Нѣкой казва: „Азъ съмъ бѣденъ човѣкъ, нѣмамъ дрехи за прѣобличане, нѣмамъ достатъчно врѣме за тия упражнения. Казвамъ: ако вие не използвате топлото врѣме и не употребите малко усилие за тия бани, за да изхвърлите изъ организма си всички утайки, които сѫ наслоени въ него, природата сама ще ви застави да направите тѣзи упражнения. По какъвъ начинъ ще ви застави природата? — Тя ще ви тури на легло, да лежите най-малко 5 — 6 мѣсеца, и тогава ще се принудите и отпускати си вземете, ако сте чиновникъ, и срѣдства да си доставите, ако сте бѣденъ.“

Казвамъ: прѣди да сте се разболѣли, погрижете се за вашето здраве! Вие чакате конеца ви да се опне, да изтѣнѣте, да се

скѣса и тогава тѣрсите начинъ, какъ да го свързвате. Имайте прѣдъ видъ слѣдното правило: не кѫсайте най-тѣнкия конецъ! Не кѫсайте и не вързвайте! Всички тръбва да бѫдете умни, правилно да разрѣшавате вътрѣшнитѣ противорѣчия, които изпъкватъ въ васъ. Ставате сутринъ, но сте недоволни нѣщо. Защо? — Не можемъ да се молимъ на Бога. — Радвайте се, че сега, именно, като сте недоволни, имате най-добри условия да се молите на Бога. Жената е недоволна отъ живота си; мажътъ е недоволенъ отъ живота; дѣцата сѫ недоволни отъ живота. Нека всички се обърнатъ къмъ Бога и кажатъ: „Господи, ние сме недоволни отъ живота, но затова идваме при Тебе, да ни научишъ, какъ да се освободимъ отъ недоволството. Прости ни, че сме недоволни. Направихме кривъ изборъ въ живота си, но втори пътъ нѣма да правимъ никакъвъ изборъ. Тогава ще бѫдемъ родени отъ вода и Духъ“. Слѣдъ това отивате при Бога и му казвате: „Господи, прости ни! Никому добро не направихме, но и на себе си добро не направихме, ние сме голѣми безвѣрници“. Питамъ: какъ познавате, че сте безвѣрници? Значи, вие имате двѣ мѣрки, двѣ идеи, двѣ съзнания въ себе си. Едното съзнание ти казва: ти не вѣрвашъ, както тръбва. Другото съзнание ти казва: ти вѣрвашъ, както тръбва. Направиши нѣ-

какво добро. Едното съзнание ти казва: „Добро е това, което направи.“ Другото съзнание казва: „Не тръбаше да правишъ това нѣщо!“ Ти седишъ, размишлявашъ и си казашъ: „Цѣли 20 години вече, какъ водя духовенъ животъ, но светия не мога да стана“. Да станешъ светия, това значи да станешъ красивъ човѣкъ. Не можешъ ли да станешъ красивъ, ти не си разрѣшилъ въпроса.

„Истината ще ви направи свободни.“ Рازумниятъ човѣкъ, който е намѣрилъ Истината, при каквото положение и да изпадне, каквите условия и да му се дадатъ, той ще може да разрѣши всички мѫжнотии въ своя животъ. Това значи човѣкъ съ характеръ. Нѣкой се разгнѣвилъ, казалъ нѣколко думи повече, отколкото тръбва — нищо отъ това. Нека този човѣкъ вземе поука отъ себе си и да започне да работи. Такъвъ човѣкъ ще има по-голѣмо уважение и почитание въ невидимия свѣтъ отъ онзи, който никога не е работилъ, а е красивъ. Грѣшникътъ, който е падалъ и ставалъ, има по-голѣма цѣна въ невидимия свѣтъ отъ онзи, който никога не е падалъ, не е грѣшилъ. И ангелътъ, който е падалъ и ставалъ и послѣ се връща при Баща си, е за прѣдпочитане прѣдъ онзи, който никога не е грѣшилъ. Азъ говоря за земния животъ, за ония, които сѫ обезсърдчени и казватъ: „Ние не сме постигнали нищо въ

този свѣтъ.“ — Не, много нѣщо сѫ постигнали. Казвате: „Какво ни струва горчивата опитностъ?“ Казвамъ: тръбва да се учите отъ вашата горчива опитностъ, отъ вашата жлѣчка! Какво прѣдставлява жлѣчката? Ако жлѣчката не бѣше горчива, сърцето не би туптѣло. Жлѣчката взима всички противорѣчия, които се зараждатъ въ сърцето и ги прѣработва въ себе си, вслѣдствие на което става горчива. Тя прѣдпазва сърцето отъ всички горчивини, които се набираятъ въ него.

Ако попитате стомаха и червата, защо тръбва постоянно да работятъ, тѣ ще ви кажатъ: „Ние тръбва да работимъ, за да освободимъ жлѣчката отъ отровите, които й причиняватъ страдания.“ Ако сте жлѣчка, стомахътъ, червата ще ви кажатъ: „Прати ни малко отъ твоята отрова, та като смиламе храната, ще те освободимъ отъ страданията ти.“ Всички хора иматъ нужда отъ сърце, но иматъ нужда и отъ жлѣчка. Сърцето безъ жлѣчката не би могло да тупти. Ако нѣкой моментъ въ живота ви се роди едно противорѣчие, то е тѣй необходимо, както жлѣчката е необходима за сърцето. Черниятъ дробъ е тѣй необходимъ за бѣлия дробъ, както симпатическата нервна система е необходима за мозъка.

Казвамъ: съвременните хора тръбва да знаятъ, че между всички нѣща има извест-

ни съотношения, извѣстна корелация. Обаче, който не разбира тия нѣща, иска изведенъжъ да стане ангелъ, безъ изпитания, безъ мъчнотии, безъ страдания. Ако човѣкъ не мине прѣзъ изпитания и страдания, най-малкитъ противорѣчия въ живота му ще го спѣнатъ. Напримѣръ, нѣкой твой приятель ти далъ грѣбъ, не те поздравилъ, ти веднага се наскѣрбявашъ и усъмняваши въ него. Слѣдъ малко този твой приятель ти даде лицето си, поздрави те любезно, и ти веднага се зарадвашъ. Питамъ ви: ако срещнете едного, който има да взима пари отъ васъ, нѣма ли да се зарадвате, като видите гърба му? — Ще се зарадвате. Радвайте се, когато нѣкой вашъ приятель ви даде гърба си. Това е философия! Кога се радватъ хората? — Когато онзи, който има да имъ дава, обѣрне лицето си къмъ тѣхъ и каже: „Азъ нося пълна кесия. Отъ кога ви търся!“ Значи, хората се радватъ, когато иматъ да взиматъ.

Питамъ: кога се радва дѣтето? — Когато отиде при крушата. То погледне нагорѣ къмъ плодовете и казва: „Колко се радвамъ, че те намѣрихъ!“ Крушата казва: „Отъ колко врѣме те чакамъ, пълна кесия нося!“ Дѣтето хване крушата, поразтѣрси я малко, взима си нѣколко плодове отъ нея, изяжда ги и казва: „Много хубава е тази круша!“ Отива това дѣте зимно врѣме при крушата и

какво вижда? — Тя му обѣрнала грѣбъ, кесията ѝ е празна. Това сѫ положения, на които се натъкваме въ живота. Азъ ви давамъ тия примѣри, за да гледате разумно на живота. Ако гледате така, всичките ви работи ще вървятъ добре, отъ нищо нѣма да се спъвате. Ако разбирате нѣщата въ тѣхния дѣлбокъ смисълъ, макаръ и да имате противорѣчия при условията, въ които се съживѣте, Божествениятъ Духъ, Истината, която е въ васъ, ще ви направи свободни. Само по този начинъ вие ще можете да растете. Ако не можете да гледате така на нѣщата, никакво растене не може да има. Само така може да се разбере и новото учение.

Всички съвременни хора трѣбва да държатъ въ ума си слѣдната мисълъ: въ Бога нѣма противорѣчия. Всичко, което Той върши, е добро. Това не значи, че зло не сѫществува въ свѣта. И доброто, и злото сѫществуватъ въ свѣта, дѣто иматъ свое дѣлбоко пред назначене. Обаче, Богъ използува и злото за добро. Въ Писанието е казано: „Ако нѣкой човѣкъ каже, че не е грѣшилъ, той не говори Истината; и ако нѣкой каже, че не е правилъ добро, пакъ не говори Истината. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не е правилъ добро или зло. Защо? — Понеже въ свѣта, въ който живѣте, доб-

рото и злото, като двѣ противоположни сили, сѫ въ постоянно състезание. Ето зашо, злото понѣкога идва у васъ, вънъ отъ вашите желания, вънъ отъ вашата воля. И доброто понѣкога се налага, безъ да го желаете.

И тѣй, като говоря за млади и за стари ученици, азъ имамъ по-особено разбиране отъ това, което сѫществува въ обикновения животъ. Като раздѣлямъ учениците на млади и стари, азъ ги разглеждамъ по отношение степенъта на тѣхното развитие. Младъ ученикъ е този, който се намира още въ началото на своето развитие. Старъ ученикъ е този, който е завършилъ своето развитие, своята еволюция на земята. Между васъ нѣма нито единъ, който да е завършилъ своето развитие. Младиятъ ученикъ всѣкога има възможност да се срещне съ единъ отъ учениците, които сѫ завършили своето развитие. Както дѣтето, което ще се роди, ще срещне своята майка на земята, така и младиятъ ученикъ, който има да се развива и учи, ще срещне по-опитенъ отъ себе си, който да го ржководи. Значи, младите ученици ще се срещнатъ съ старите ученици, които сѫ завършили своето развитие и помежду имъ ще се образува вжтрѣшна връзка. Както между майката и дѣтето сѫществува

вжтрѣшна връзка, така сѫществува връзка и между младите и старите ученици.

Въ Писанието е казано: „Ще изпратя Духа си върху васъ“. Духътъ прѣставлява, именно, тия стари ученици, които сѫ завършили своето развитие на земята Тѣ познаватъ пжтя, по който вървятъ сега младите ученици, и като дойде нѣкой отъ тѣхъ при единъ младъ ученикъ, той ще му каже: „Азъ виждамъ, че ти си скърбенъ, обезсърденъ; едно врѣме и азъ бѣхъ като тебе, но ето, сега зная вече, кой е цѣркътъ на това състояние“. Единъ го утѣшава, другъ го утѣшава, докато му помогнатъ въ това затруднено положение, въ което е изпадналъ. Тия стари братя отварятъ книгата на живота, четатъ отъ нея и помагатъ на по-малките си братя. На какъвто въпросъ и да се натъкне младиятъ ученикъ, по-стариятъ ученикъ знае, какъ да го разрѣши. Той ще му каже: „Прѣди толкова и толкова години, ето, какъ азъ разрѣшихъ този въпросъ. Като го изслуша младиятъ, ще му олекне на душата.

Като ви говоря за старите ученици, не мислете, че старостъта имъ се изразява въ бѣла брада и мустаци, както и въ бѣли коси. Не, старъ ученикъ наричамъ този, който се отличава съ голѣма разумностъ, съ голѣма опитностъ и е проникнатъ отъ дѣлбокото желание да помага на своите по-

малки братя. Тия по-големи братя се радватъ на своите по-малки братя и безъ да се спиратъ прѣдъ въпроса, дали сѫ праведни или грѣшни хора, тѣ веднага сѫ готови на услуга, щомъ се обѣрнатъ къмъ тѣ. Въ каквото положение да видятъ малките братя, тѣ не имъ се сърдятъ, но казватъ: „Ето, какъ може да се направи тази работа!“ Ако се обѣрне къмъ тѣхъ нѣкой праведен човѣкъ, тѣ ще му кажатъ: „За да запазишъ и занапрѣдъ чистотата на своите дрешки ето, какво трѣбва да направишъ: ще си купишъ единъ хубавъ гардеробъ, и щомъ си свършишъ работата, ще ги приберешъ!“ Ако пъкъ се обѣрне къмъ тѣхъ нѣкой грѣшенъ човѣкъ, на когото дрехите сѫ окъсани, изцапани, тѣ ще му покажатъ начинъ, какъ да се изчисти и обнови.

Сега вече е ясенъ стихътъ: „Ще изпрати Божъ Духа си да ви ржководи“. Този Духъ ще влѣзе въ сърцата на всички хора и ще ги ржководи. Всѣки, който може да ржководи другите хора, той е миналъ вече по пътя, по който тѣ сега минаватъ. И Христосъ, Който сега ржководи цѣлото човѣчество, е миналъ по пътя на всички страдания, затова, именно, може да помога на ония, които страдатъ.

Често младите ученици питатъ: „Какво трѣбва да направимъ, за да постигнемъ идеа-

литъ на своята душа?“ — Тѣ трѣбва да примириятъ своята красота съ своята грозота, своето добро съ своето зло, споредъ тѣхните съвращения. Слѣдъ това, тѣ трѣбва да се проникнатъ отъ мисълта, че Истината ще ти направи свободни. Тази Истина, взета въ широкъ смисълъ, може да се приложи въ живота на всички хора. Не допущайте въ себе си мисълта, че това учение, че тази Истина не е за васъ и може да се приложи само при благоприятни условия на живота ви. Не мислете така. Знайте, че когато и да е, вие ще се натъкнете на този въпросъ. Мнозина казватъ: за нась още не е дошло времето. Казвамъ: дошло е времето за всички млади ученици. Не чакайте да ви изкаратъ насила навънъ и тогава да видите, че слънцето е изгрѣло вече. Когато човѣкъ не излѣзе доброволно вънъ на свѣтлината, условията ще го заставятъ насила да излѣзе. Волтъ е впрегнатъ насила да оре на нивата, понеже не е разрѣшилъ правилно въпроситъ на своя животъ. Хрѣтката на ловджията гони заека въ гората, и той бѣга, понеже не е разрѣшилъ правилно въпроситъ на своя животъ. Ако човѣкъ слуша своя вжтрѣщенъ гласъ и се подчинява на великия законъ, който работи въ него, страданията му ще се прѣвърнатъ на радостъ. Ако той не слуша своя вжтрѣщенъ гласъ и не се подчинява

на този великъ законъ, страданията му нѣма да се прѣманнатъ.

Днесъ има благоприятни условия за развитието на всички хора. Кои сѫ тия условия? — Страданията и мѫжнотиитѣ. Тѣ сѫ необходимо условие за вашето развитие. Казвате: „Какво ще стане съ насъ, ако свѣтътъ се развали?“ Да се прѣполага, че свѣтътъ ще се развали, това сѫ човѣшки схващания. Ако свѣтътъ се развали въ едно отношение, Богъ ще го прѣсъздаде отново въ друго отношение, и то по-хубаво отъ първия, който се развалилъ.

Сега, за да не се обезсърдчавате въ живота, трѣбва да разбирате, че Истината ще ви направи свободни. Помните, че при великия изворъ на живота има място за всички, и може да отидете при него, да утложите жаждата си. Нѣкой запитва: „Защо трѣбва да вѣрвамъ въ Бога?“ — Ако нѣмашъ вѣра въ Бога, твоятъ животъ не може да се изрази напълно и не ще можешъ да постигнешъ нищо. Какво може да се ползува болниятъ отъ най-хубавата храна, ако тя не се смила добре въ стомаха му? Това ядене повече ще развали стомаха му и ще му причини голѣми страдания. Да имашъ страдания, безъ да разбиращъ, защо страдашъ, това значи да се обезсмисли животъти; да имашъ страда-

ния и да разбиращъ, защо страдашъ, това е осмисляне на живота ти.

Сега всички трѣбва да знаете, защо сте родени, защо сте дошли на земята, какво трѣбва да постигнете и какво сте постигнали. Ако знаете, защо сте дошли и ако сте постигнали, каквото трѣбва, това е добро за васъ; и ако не знаете, защо сте дошли и нищо не сте постигнали, и това е добро. Ако страдате е добро, и ако се радвате, пакъ е добро; ако имате знания е добро; и ако нѣмате знания, пакъ е добро—ще дадете възможност на други да работятъ за васъ. Въ каквото положение и да се намирате, не съжалявайте, благодарете на Онзи, Който ви е пратилъ на земята, че ви е създадъ тѣкмо такива, каквите сте. Казвате: „Защо не съмъ се родилъ царь, да ми служать другите хора?“ Питамъ: въ дадения случай, колко царе може да има на земята? — Ама защо не съмъ богатъ? — Въ дадения случай, колко богати хора може да има на земята? Какво може да желаете при условията, въ които сега се намирате? — Да бѫдете добри и разумни. За това нѣщо има възможност и условия за всички. Всѣки може да люби; всѣки може да обича Истината; всѣки може да бѫде правдивъ; всѣки може да бѫде разуменъ; всѣки може да бѫде добродѣтеленъ. Това е изворътъ, при който има по-

малко мъстице за всички, да седнатъ и да утложатъ жаждата си. Тия нѣща желайтъ, а оставете другите, които сѫ достъпни само за малцина. Непостижимите желания сѫ само за ония, които сѫ достигнали високите върхове.

Казвамъ: засега гледайте да постигнете въ живота си само достъпните нѣща за всички, а именно: да бѫдете добри и разумни. Въ тази доброта и разумност ще се осмисли вашиятъ бѫдещъ животъ, върху тъкъ Богъ ще гради живота. Тъ ще бѫдатъ условия за постигане на чистия животъ, къмъ който всички се стремятъ. Значи, всички хора, безъ изключение, могатъ да бѫдатъ добри и разумни, и тръбва да бѫдатъ добри и разумни—това отъ тъкъ зависи. При великия изворъ на живота има място за всички. Достатъчно е вие да направите малко усилие само, за да отидете до извора. Съ какво канче ще черпите вода отъ извора, това не е важно; нѣкои могатъ да си послужатъ съ ръжката направо, други — съ дървено канче, трети — съ стъклено, четвърти — съ сребърно, пети — съ златно — безразлично е това. Важно е тази вода да влѣзе въ въшето тѣло и да придобие свой изразъ. Не казвайте, че нѣма смисълъ да отивате при извора, щомъ нѣмате сребърно или златно канче. Смисълътъ на нѣщата не се заключава

въ външната форма. По едно време въ варненската гимназия, между учениците, се бѣше явила манията да носятъ очила съ златна верижка, да минаватъ за учени хора. Тъ имали единъ учень учителъ, който носилъ очила съ златна верижка, и повечето отъ учениците рѣшили да му подражаватъ. Като турили очила, тъ се мислѣли за професори, за учени хора. Казвамъ: учението не се постига съ носене на очила. Напуснете модата. По-добрѣ е безъ очила.

Сега, вие, младите ученици, ще подемете тази задача и ще я приложите въ живота си. Всѣки ще работи тъй, както разбира. Нѣма ученикъ, който да не знае своята програма. Ученикътъ, който е влѣзълъ въ първи класъ на гимназията, не знае ли програмата си? — Знае я. Ученикътъ отъ втори класъ, не знае ли програмата си? — Знае я. Ученикътъ знае програмата си за всѣки денъ и часъ.

Днесъ ще ви поздравя съ влизането ви въ училището и съ започване ученето, споредъ опредѣлената за всѣки класъ програма. И професорите ще започнатъ работата си единъ слѣдъ другъ, нѣкои съ очила, други безъ очила. На учениците казвамъ да не подражаватъ на професорите си съ очила, а да учатъ това, което тъ имъ прѣподаватъ.

„Истината ще ви направи свободни“.

Кой ще ви доведе до тази Истина? — Професорите на това велико училище. Тъ ще ви доведат до вътрешното разбиране на Божествената красота, на Божествената доброта и разумност, които ще ви направят свободни. Тогава вие ще кажете: сега наистина животъ добива смисълъ.

И сега, азъ желая Божието благословение, Божията благость, Божията милост, които сж ви слѣдвали досега, да ви слѣдватъ и за въ бѫдеще въ пътя на това велико учение. Никой отъ васъ да не се обезсърдчава! За всинца има място въ училището. Всички нѣма да бѫдете еднакво облѣчени, но бѫдете доволни отъ своите дрешки.

Нѣкои казватъ: „Този е послѣдниятъ день на нашата срѣща въ училището“. Казвамъ: послѣдниятъ день подразбира приложение на учението. Послѣдниятъ день въ училището е послѣдниятъ срокъ, когато учениците могатъ да приложатъ това, което сж учили прѣзъ годината. Сега, именно, ще започнете работата. Този денъ ще задигнете рала и мотики, ще впрегнете воловетъ, и всички на работа! Като започнете работа, и музика ще ви свири, Съ музика ще тръгнете, както военниятъ тръгватъ на бойното поле: музиката върви напрѣдъ, а войниците слѣдъ нея.

И тъй, азъ ви поздравлявамъ съ работата ви, съ музиката, съ пѣсните, съ всичките

ви пособия: книги, раници, рала, мотики и т. н. Вложете Истината дълбоко въ душите си! Тя ще ви направи свободни за далечни времена. Съ нея ще постигнете далечни мечти и копнежи на вашия умъ и на вашето сърце.